

DRAUGAS

PERIODICALS
March 14,
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
TREČIADIENIS - WEDNESDAY, KOVO - MARCH 14, 2001

*****MIXED ADC 606
364 P12 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03/13/01
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

WWW.DRAUGAS.ORG

Nr.51
Kaina 50 c.

Būtingėje praėjusią savaitę išsilioje beveik 3 tonos naftos

Mažeikiai, kovo 13 d. (BNS) — Būtingės terminale praėjusią savaitę į Baltijos jūrą išsilioje beveik trys tonos naftos — t.y. dešimt kartų daugiau, nei manyta anksčiau.

Būtingės terminalą valdanti bendrovė „Mažeikių nafta“ specialistų ir Aplinkos ministerijos atstovų darbo grupė nustatė, kad per incidentą į Baltijos jūrą pateko 3,427 litrai (2,94 tonos) naftos. Į šį kiekį įtraukta 500 litrų (0,43 tonos) naftos, kuri pateko į aplinką praėjusį ketvirtadienį, atjungiant krovos žarnas nuo jūrinės dalies plūduri, prieš išgabenant jas tyrimams į Klaipėdą, praneša „Mažeikių nafta“.

Darbo grupės nustatytas išsiliojusios naftos kiekis yra maždaug 10 kartų didesnis, nei manyta anksčiau — buvo skelbta, kad išsiliojo apie 300 kilogramų naftos.

Kaimyninės Latvijos, kurios

teritorinius vandenius pasiekė dalis Būtingėje išsiliojusios naftos, specialistai iškart po įvykio pranešė, kad jos galėjo išsilioti apie 3-4 tonas.

Anot „Mažeikių naftos“ pranešimo, naftos išsiliojimams laikvaiduoti pritaikytas Lietuvos jūrų gelbėjimo centro laivas „Šakiai“ valymo darbų metu iš viso surinko 103 litrus naftos. Likusi nafta neutralizuota, panaudojus preparatą „Simple Green“, kuris tirpdo naftą vandenyje.

„Mažeikių naftos“ generalinis direktorius Jim Scheel pareiškė įsitikinimą, kad išsiliojusi nafta buvo neutralizuota „taip greitai, kiek leido oro sąlygos ir nepadarus jokių žalos Lietuvos ir Latvijos pakrantėms“. „Darbo grupės nustatius išsiliojusios naftos kiekį, mes kartu dirbsime, tirdami nelaimingo atsitikimo priežastį, norėdami būti tikri kad tai niekada nepasikartos“, rašoma „Mažeikių naftos“ pranešime.

Lietuva išpėjo latvius dėl sienos pažeidimo

Vilnius, kovo 12 d. (BNS) — Užsienio reikalų ministras Antanas Valionis nurodė Lietuvos ambasada Rygoje atkreipti Latvijos Užsienio reikalų ministerijos dėmesį į praėjusią savaitę įvykusį Lietuvos valstybinės sienos pažeidimą ir išreikšti viltį, kad ateityje tokie įvykiai nepasikartos.

Tai pirmadienį pranešė URM Informacijos ir kultūros departamento direktorius Petras Zapolskas.

Kaip skelbta, praėjusį trečiadienį Latvijos sraigtasparnis, žvalgydamas Būtingės terminalo teritoriją, kurioje išsiliojo, kaip manoma, nedidelis naftos kiekis, pažeidė Lietuvos oro erdvę.

Šį įvykį tyrusi komisija, kaip numato 1997 metų vy-

riausybės nutarimas, dokumentus, liudijantčius Lietuvos oro erdvės pažeidimą, perdavė krašto apsaugos ministrai Linui Linkevičiui, o šis penktadienį ją išsiuntė užsienio reikalų ministrai. Kaip sakė L. Linkevičius, šioje medžiagoje pateikiama visa informacija apie oro erdvės pažeidimą — maršrutą, laiką, kada kirsta valstybinę sieną ir pan. URM šią medžiagą gavo pirmadienį ir tą pačią dieną priėmė sprendimą, kaip reaguoti į pažeidimą.

Latvijos karinių oro pajėgų „Mi-8“ tipo sraigtasparnis Lietuvos oro erdvėje buvo nuo 11 valandos 20 minučių iki 12 valandos 18 minučių. Jį pastebėjo pasienio patruliai ir užfiksavo Lietuvos oro erdvės kontrolės radarai.

Latvija reikalauja atlyginti jūros taršos stebėjimo išlaidas

Ryga, kovo 13 d. (BNS) — Latvijos Jūros apsaugos valdyba ketina pareikalauti iš Būtingės terminalo savininko — susivienijimo „Mažeikių nafta“ — atlyginti mažiau kaip 640 latų (4,143 litų) išlaidas finansuoti sraigtasparnių skrydžiams, per kuriuos buvo apžiurima nafta užteršta jūra. Vėliau ši suma gali padidėti, pranešė valdybos direktorius Guntis Drunka.

Jis pažymėjo, jog tai — ne galutinė suma, nes gali tekti dirbti ir kitus darbus, jeigu nusikandusi jūroje nafta bus išnešta į krantą ir ją reikės rinkti. G. Drunka pranešė, jog valdyba palaiks kelias savaites, kol paaiškės, ar teršalai pasiekė krantą. G. Drunka patvirtino, kad nors suma ir nedidelė, bus pareikalauta ją atlyginti — arba pagal sutarimą su įmone, arba civilinės teisės tvarka. Sraigtasparnio ir kranto apsaugos laivo panaudojimo išlaidas turi apskaičiuoti kranto apsauga.

Laikinais einantis Latvijos jūrų pajėgų vado pareigas Hermanis Černovas pranešė, kad išlaidos sraigtasparniui ir kranto apsaugos laivui būtina bus apskaičiuotos ir apie tai

bus informuota Jūros apsaugos valdyba. Tiesa, H. Černovas abejoja, kad „kas nors ką nors sumokės“, nes susitarimo, nustatančio tokią tvarką, nėra. Tuo tarpu pačios jūrų pajėgos nepasiruošusios išlaidas, nes jos tiesiog atliko savo pareigą.

* Vilniuje veikia pradėjo Vinco Mykoliaičio-Putino kultūros paramos fondas. Pernai šį fondą įsteigė žinomi Lietuvos kultūros ir mokslo veikėjai — rašytojai Justinas Marcinkevičius, Marcelijus Martinaitis, Vytautas Martinus, literatūrologai Meilė Lukšienė, Vanda Zaborskaitė, Giedrius Viliūnas, menotyrininkė Irena Kostkevičiūtė, mokslo jūros Kazimieras Vasilauskas, filosofas Krescentius Stokšus, Vilniaus universiteto bibliotekos direktorė Birutė Butkevičienė, advokatas Kęstutis Lipeika. Kaip sakė fondo valdybos pirmininkas K. Stokšus, fondas numato remti V. Mykoliaičio-Putino kūrybos tyrimus ir populiarinimą Lietuvoje bei svetu, rašytojo paskelbtų idėjų bei problemų nagrinėjimą, jo meno tradicijų bei principų plėtojimą, sklaidą Lietuvos švietimo sistemoje.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMDIRBIŲ SUVAŽIAVIMAS

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus žemdirbių suvažiavime gavo dovanų kaimiškos duonos kepalą. Kęstutis Varnagys (Elta) nuotr.

Lietuvos žemdirbiai nušvilpė prezidento raginimus

Vilnius, kovo 13 d. (BNS) — Lietuvos žemdirbiai nušvilpė šalies prezidento Valdo Adamkaus pasiūlymus dėl žemės ūkio problemų sprendimo.

Antradienį Vilniaus sporto rūmose vykusiam žemdirbių suvažiavime V. Adamkus teigė, jog negalima grįžti prie buvusio rinkos reguliavimo ir ginti vidaus rinkos importo muitais. „Kai kas iš jūsų siūlo grįžti prie buvusio rinkos reguliavimo. Vis dėlto laikas pasakyti aiškiai: grįžti atgal neįmanoma“, sakė valstybės vadovas. Jis ragino vertinti tikrovę tokią, kokia ji yra, o

susikaupusias problemas spręsti kitaip, Lietuvos galimybes atitinkančiais būdais. Lietuvos prezidentas teigė nenorįs dalyti tuščių pažadų ir priminė, kad konservatorių pažadai žemdirbiams virto 150 mln. litų skola. Pasak V. Adamkaus, teiginys, jog žemdirbiai daugiau samoka mokesčių negu gauna lėšų, yra neteisingas — 1999 metais iš žemdirbių buvo surinkta 400 mln. litų mokesčių bei išmokėta 450 mln. litų.

V. Adamkus teigimu, žemdirbių reikalavimai ginti jų siekius įvedant didesnius muitus importuojamiems pro-

duktams taip pat nėra geriausia išeitis, nes kitos valstybės, atsakydamos į tokius veiksmus, gali pasunkinti lietuviškos produkcijos importą.

Pasak prezidento, norint normalizuoti rinką reikia padavinėti žemę juridiniams asmenims bei supaprastinti žemės pirkimo ir pardavimo sąlygas.

Žemdirbiai tokius V. Adamkaus pasiūlymus palydėjo nepasitenkinimo šūkiais ir švilpimu.

„Norint apsaugot vidaus rinką, būtina sugriežtinti reikalavimus ir padidinti importuojamų žemės ūkio produktų muitus“, teigė Žemės ūkio rūmų pirmininkas Jonas Ramonas.

Žemė, Lietuvos žemdirbių nuomone, bus galima parduoti tik pasibaigus žemės ūkio reformai.

Kalbėdamas suvažiavime V. Adamkus taip pat sakė suprantąs, kad pastarųjų metų permainingas skaudžiausias palietė žemę dirbantių ir iš žemės gyvenančių žmonių, ir sakė tikis, jog bendromis pastangomis įmanoma šią padėtį pakeisti. Prezidentas ragino ieškoti išeikių, kurios užtikrintų ir Lietuvos kaimo socialinį saugumą, ir daug sparčiau visuomenės pažangą. Jis klausė, kodėl žemės ūkio produktų kokybės kriterijai, taikomi Lietuvos gamintojams vidaus rinkoje, ne visada taikomi importui. V. Adamkus skatino sukurti palankesnes ir lankstesnes ūkininkų kreditavimo, žemės ūkio produktų eksporto, kaimo verslo ir kooperatinio judėjimo sąlygas.

Pasak V. Adamkaus, vyriausybė, Žemės ūkio ministerija turi pasirūpinti, kad Seimo priimti įstatymai realiai veiktų, kad vidaus rinkoje vyktų sąžininga konkurencija. Be to, prezidento teigimu, valdžios institucijos turi rodyti daugiau pagarbos žemdirbiams. „Pagarba — tai visų pirma tiesos sakymas, „nevykiojant reikalų į vat“, tai atvira ir tiesi kalba su kaimo žmonėmis“, sakė V. Adamkus.

Kovoti dėl prezidento posto rengiasi būrys politikų

Vilnius, kovo 13 d. (BNS) — Naujosios demokratijos pirmininke, parlamentarė Kazimiera Prunskienė svarsto galimybę dalyvauti 2002 metais vyksiančiuose prezidento rinkimuose. Antradienį dienraštis „Lietuvos rytas“ rašo, kad galutinį sprendimą dėl dalyvavimo prezidento rinkimuose buvusi premjerė priims iki metų pabaigos.

* Buvęs Centro sąjungos vadovas Romualdas Ozolas, pasitraukęs iš politinės veiklos, įkūrė fondą, kurio padedamas ketina aktyvinti visuomenę. Kaip pranešė „Respublika“, praėjusią savaitę R. Ozolas užregistravo Visuomenės plėtros, paramos ir labdaros fondą. Buvęs parlamentaras tikino įkūręs fondą, turėdamas vilčių visuomenę ir miestų senijonijas padaryti aktyvesnius. Taip pat, padedant fondui, politikas ketina padėti spręsti problemas, kurioms neturėjo laiko dirbdamas Seime. Viena jų, pasak R. Ozolo, apleisto Botanikos sodo Vingio parke atgaivinimo problema.

„Į prezidento rinkimų kampaniją pagaliau turi įsitraukti ir moterys. Kiek mes galime būti patriarchalinė valstybė, kur dėl svarbiausio posto varžosi septyni ar aštuoni vyrai, o moterys jiems tik kukliai taltina?“, klausė 58 metų ekonomikos profesorė.

Pirmoji apie pasirengimą prezidento rinkimams prabilo Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai). Šios partijos kandidatas į valstybės vadovo postą paaiškės 2001 metų lapkritį.

Kol kas kaip vienintelis galimas kandidatas minimas Seimo narys buvęs premjeras 44 metų Andrius Kubilius.

Socialdemokratų partijos atstovas Gediminas Kirkilas tikino, kad sprendimas dėl prezidento rinkimų dar neįimtas. Tačiau abejonių, kad partija kels savo kandidatą, nėra. Ir Socialdemokratų partijoje, ir visuomenėje populiaresnias yra buvęs prezidentas, 68 metų Algirdas Brazauskas. Tačiau „Lietuvos ryto“ šaltiniai tvirtina, kad A. Brazauskas atgal į prezidentūrą nesi-

JAV dirba trys nauji Lietuvos garbės konsulai

Vilnius, kovo 12 d. (BNS) — JAV Valstybės departamentui išdavus specialius dokumentus — egzektivatūras, oficialiai garbės konsulų pareigas Seattle pradeda eiti Vytautas Victoras Lapatinas, Detroito — George Alfonso Jurgutis, o Phoenix — Kęstutis Paulius Žygas.

Igaliojimo raštus dėl jų paskyrimo garbės konsulais užsienio reikalų ministras Antanas Valionis pasirašė šiuo metu kovo 5 dieną.

Statybos inžinieriaus išsilavinimą turintis Lietuvos garbės konsulas Seattle 75 metų V. V. Lapatinas 30 metų iki išėjimo į pensiją dirbo „Boeing“ bendrovėje. Jis buvo vienas iš Pasaulio lietuvių bendruomenės skyriaus Seattle įkūrėjų, dalyvauja Lietuvių fondo bei Pasaulio lietuvių centro Lemonte veikloje.

Danai ir švedai prašo pagalbos aiškinant lietuvių nusikaltimus

Vilnius, kovo 13 d. (BNS) — Policija Danijos bei Švedijos gyventojų prašo padėti sustabdyti lietuvių nusikaltimus. Antradienį dienraštis „Lietuvos rytas“ rašo, kad įtakingame Danijos laikraštyje „Berlingske Tidende“ (BT), pasirodė policijos kreipimasis, kuriuo šios šalies gyventojai raginami sekti automobilius, turinčius lietuviškus registravimo numerius, ir pranešti apie šių mašinų judėjimą Danijos teritorijoje.

Policija prašo danus būti budrius, stebėti, ar nėra automobilių iš Lietuvos. Pastebėjus ką nors įtartina, situoma nedelsiant pranešti policijai. Policija nurodo, kaip atpažinti lietuviškus automobilių registravimo numerius — jie su lietuviška trispalve ir raidėmis LT.

Pasak dienraščio, lietuvių automobilius imta registruoti ir pasienyje, kas iki šiol buvo neįprasta.

Šiuo metu Danijoje nustatyti devyni automobiliai, ku-

Lietuvos garbės konsulas Detroito, 65 metų G. A. Jurgutis — ilgametis „Ford“ bendrovės įvairių padalinių vadovas JAV, Vakarų Europoje, Lotynų Amerikoje bei Japonijoje. Šiuo metu verslo konsultantą dirbantis G. A. Jurgutis aktyviai dalyvauja lietuvių bendruomenės veikloje.

Arizonos valstijos universitete architektūros istoriją ir teoriją dėstantis Lietuvos garbės konsulas Phoenix 59 metų K. P. Žygas — aktyvus JAV lietuvių bendruomenės, organizacijos „Santara-Sviesa“ narys, septintajame dešimtyje vadovavęs Šiaurės Amerikos lietuvių studentų sąjungai. 1991-1992 m. profesorius K. P. Žygas buvo Vytauto Didžiojo universiteto Humanitarinių mokslų ir menų fakulteto dekanas, prisiėjęs prie VDU atkūrimo.

riaus, anot danų policijos pareigūnų, važinėja plėšikai iš Lietuvos.

Į tokią danų nemalonę lietuvių pateko dėl kriminalinių išpuolių.

Tuo tarpu dienraštis „Respublika“ antradienį rašo, kad panašius veiksmų ėmėsi ir Švedija — prieš kurį laiką Lietuvos garbės konsulas Kristianstade Lenart Malmgren per televiziją kreipėsi į tautiečius, prašydamas pagalbos pristabdant ir išaiškinant lietuvių nusikaltimus.

Švedų dienraščio „Sydsvenska“ duomenimis, kas penktas atvykstantis į Švediją lietuvių pilietis padaro nusikaltimą, kuris vėliau būna užregistruojamas — apipiešia namus, vasarnamius, parduotuves, vagia automobilius, mobiliuosius telefonus.

Švedijos valstybės sienos apsaugos tarnybos duomenimis, Šiaurės valstybės patenka tarp daugiausiai Lietuvos piliečių deportuojančių valstybių.

veržia, o yra pasirengęs perimti vyriausybės vairą.

Paklaustas apie kitus socialdemokratų kandidatus, G. Kirkilas nurodė Seimo narius — 62 metų Česlovą Juršėną bei 49 metų Vytenį Andriukaitį.

Seimo Liberalų frakcijos seniūnė Dalia Kutraite-Giedraitienė sakė, kad partija dėl kandidato į prezidentus dar nenusprendė. Jos nuomone, geriausia būtų, jeigu valdantieji liberalų ir socialliberalų koalicija iškeltų vieną kandidatą.

Centro sąjunga (CS) taip pat rengiasi dalyvauti rinkimuose, tačiau dėl kandidato dar neapsisprendė. Politikos sluoksniuose kalbama, kad pats CS vadovas Kęstutis Glavinskas rengiasi dalyvauti prezidento rinkimuose ir ieško sąjungininkų. Tuo tarpu Naujoji sąjunga (socialliberalai) yra įsitikinę, kad jų vadovas Artūras Paulauskas įtikinamai laimės artėjančius rinkimus.

Krikščionių demokratų partijos narys Petras Gražulis įsitikinęs, kad tikriausias jų kandidatas į prezidento postą galėtų būti Krikščionių de-

mokratų sąjungos vadas, Seimo narys 78 metų Kazys Bobelis. Šioms partijoms susijungus, jo rėmėjų smarkiai padaugėtų.

Tarp kandidatų į prezidentus gali būti ir Kovo 11-osios akto signatarė 43 metų Laima Andriukienė. Tačiau pati Tėvynės liaudies partijos pirmininkė teigė tokių ambicijų neturinti.

Apie ketinimą dalyvauti prezidento rinkimuose jau yra pareiškęs garsus lakūnas, 48 metų Jurgis Kairys.

Politologai neabejoja, kad iki 2002 metų atsirastų ir daugiau politiko duonos neragavusių žmonių, kurie pabandys išmėginti savo jėgas kovodami dėl valstybės vadovo posto.

1993 metų rinkimuose dėl valstybės vadovo posto varžėsi du kandidatai, 1998-aisiais jų buvo septyni.

Sutrupinimai: KD — „Kauno diena“, LA — „Lietuvos aidas“, LR — „Lietuvos rytas“, LZ — „Lietuvos žinios“, R — „Respublika“, VZ — „Verslo žinios“.

KALENDORIUS

Kovo 13 d.: Kristina, Liutauras, Meldutis, Teodora, Vaidilė, Vaiga.
Kovo 14 d.: Darmantas, Karigailė, Leonas, Matilda, Sugirdas.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

TRYŠ ŠVENTĖS

Šiandien noriu jums papasakoti apie tris šventes — tris Lietuvos nepriklausomybės. Keista, ar ne? Trys nepriklausomybės šventės? Jos visos yra mūsų istorija. Žodis istorija mus tuoj pat nukelia į tolimus kunigaikštį laikus — Vytautas Didysis prieš 590 metų, karalius Mindaugas — 800 metų, šv. Kazimieras — 520 metų... O kaip toli pa, kaip sena, kaip... neįdomu... O tačiau, tik pagalvokit, kokių ypatingų istorinių laikų mes dabar gyvenam, jau nekalbant apie erdvių keliones, įvairius atradimus ir išradimus. Dabar, šiame, ką tik pasibaigusiame 90-tame dešimtmetyje įvyko didžiuliai istoriniai įvykiai. Prisiminkime, kas įvyko tik prieš 11 metų.

Žlugo daugelį tautų vergijoje laikiusi Sovietų Sąjunga ir — Lietuva atgavo nepriklausomybę! Ji tapo laisva 1990 m. kovo 11 dieną! Vyresnieji, ar atsimenat, ką veikėte tą dieną? Greičiausiai klausėtės radijo, žiūrėjot TV pranešimų kartu su tėveliais ir seneliais. Pranešimų apie Lietuvą, kuri po 50 metų sunkios sovietų okupacijos, pirmoji iš sovietų užgrobtų kraštų pasiskelbė nepriklausoma, atstatanti savo Valstybę! Ar vyresnieji atsimenat tas demonstracijas, kuriose dalyvavote, dainuodami, šaukdami šūkius „Lietuva!“. Ar atsimenat tuos straipsnius laikraščiuose, vaizdus TV žiniuose, kada visas pasaulis kalbėjo ir rašė apie Lietuvą? Štai kokiame nesenoje istorijoje mes visi ir visos dalyvavom!

Tai ką gi reiškia nepriklausomybė? Kas ta nepriklausoma valstybė? Tai kraštas valdomas savųjų: sava kariuomenė, savi įstatymai. Jo piliečių negali persekioti, bausti, į kalėjimus uždaryti kitos valstybės valdžia. Ar nepriklausomybė kraštui kas nors duoda? Ne. Ji visada esti iškovojama didelėmis pastangomis, drąsa, noru ir aukomis, net gyvybėmis.

Šiandien štai švenčiame mūsų tėvų, senelių tėvynės Lietuvos nepriklausomybės. Tris labai svarbias datas, kurias kiekviena skautė ir skautas turi mintinai išmokti ir niekada nepamiršti: I — karaliaus Mindaugo vainikavimas Lietuvos karaliumi 1250 m., liepos 6 d. (tada Europoje atsirado nauja valstybė — Lietuva); II — 1918 m. vasario 16 d., III — 1990 m. kovo 11 d.

Pirmoji nepriklausomybės

data labai svarbi. Lietuva, kaip valstybė, gimė 1250 m. Kad Lietuva buvo rusų carų užkariauta ir paversta nuo 1795 m. iki 1918 m. ir vėl rusų Sovietų Sąjungos paversta nuo 1940 m. iki 1990 m., nereikia, kad Lietuva niekada nebūvo Nepriklausoma valstybė. Ji buvo ir vėl yra su savo įstatymais, savo kariuomene, savo mokyklomis, vadovais ir prezidentais.

Žodis nepriklausomybė tuoj sukelia mintis apie laisvę. Kas yra ta laisvė? Apie ją taip daug ir taip dažnai kalbama. Šiais laikais dažnai laisvę suprantama, kaip „daryk, ką tik nori!“ Ar iš tikrųjų laisvas tas, kuris kita skriaudžia, kad jam pačiam būtų geriau, maloniau, vertingiau? Ne! Tikrai laisvas žmogus yra geras žmogus. O koks jis yra mums puikiai paaiškina skautų įsakymai. Šiandien, švenčdami trečiąją Lietuvos Nepriklausomybės ir prisimindami kitas dvi, prisipjinkim ir tuos žmones, kurie, Lietuvai laisvę iškovoję, jie tikrai galvojo pirmiausia apie kitus, bet ne apie save. Prisiminkim tą labai labai seną istoriją — 1991 m. sausio 13 d., kai beginkliai lietuviai apgynė Parlamentą ir televizijos bokštą nuo sunkiais pabūklais ginkluotus rusų sovietų kariuomenės. Prisiminkime jauną mergaitę, tokią kaip jūs, seses, Loretą Asanavičiūtę, kuri, kaip ir kiekviena jūsų, mirt nenorėjo, bet nepabėgo nuo šaudančio tanko, nes ne apie save galvojo, o apie kitus: apie Lietuvą, apie jo žmones, apie savo draugus, norėdama, kad visi būtų laisvi.

Budėkim, ir, nepamirškim trijų Lietuvos Gimtadienių: 1250, 1918, 1990!

Sesė Nijolė

„SIETUVOS“ DRAUGOVĖS ŽINIOS

„Sietuvos“ vyresnių skautėių ir skautininkių draugovės vasario mėnesio sueigoje Ateitininkų namuose susirinkusios sesės susikaupimo minute prisiminė visus žuvusius už Lietuvos laisvę brolius ir seses.

Vasario 22 d. — skautų Susimastymo dienos proga sesės dvasiniai pasistiprino prisimindamos skautų įstatus ir v.s. Kazio Palčiausko seniai parašytus žodžius: „Būk rytoj geresnė negu šiandien esi ir negu vakar buvai, turėk Dievą širdyje ir atmink savo šūkį „budėk!“.

42-je Čikagos skautų ir skautėių Kaziuko mugėje, vykusioje š. m. kovo 4 d. prie „Aušros Vartų“ — „Kernavės“ tunto paviljono dalis „Saulučių“ draugovės paukščių ir jų vadovės Žibutės Pranckevičienės ir Violeta Strikienės. Nuotr. Indrės Tjūnelienės

TORONTO SKAUTAI IŠKILMINGAI ŠVENTĖ LIETUVOS NEPRIKLIAUSOMYBĖ

Vasario 11 d. Lietuvos Kanadinių šventovėje ir Anapilio salėje iškilmingai atšvęsta Lietuvos Nepriklausomybės 83-ji šventė. „Rambyn“ ir „Satrijos“ tuntai organizuoti su vėliavomis dalyvavo Mišiose, atnašautose prel. J. Staškevičiaus. Pastarasis pasakė gražų pamokslą primindamas šventės reikšmę. „Angeliukų“ choras, vadovaujamas muz. N. Benotienės, gražiai giedojo. Aukos nešė skautai, tės, o skaitinius atliko s. F. Mockus. Po Mišių rikiuotėje su vėliavomis skautai ėjo į Anapilio salę, kur sk. v. v.s. V. Ruslys, atlikęs visus formalumus, raportavo tuntininkams s. M. Rusinui ir ps. R. Baltaduonytei-Lemon, pastarieji — LSB-jos vyriausiam skautininkui v.s. R. Otto. Po to kalbėjo abu tuntininkai. Brolis Marius ragino išlaikyti lietuvių kalbą, papročius, gerbti tuos, kurie atidavė savo gyvybes už laisvę. Sesė Rūta priminė Jurgio Sauerbeino žodžius „Lietuviais esame mes gimę, lietuviais norime ir būt. Tą garbę gavome užgime, jai ir neturim leist pražūt“.

Sekė įsakymai. Šios jaunos skautės išgijo šeiminių specialybę: D. Didžbalytė, L. Aiello, K. Marijošytė, L. Ploog, V. Sriubiškytė, D. Paznikaitė, D. Šimkutė, L. Saplytė, A. Saplytė, L. Kriščiūnaitė, R. Šiaučūnaitė. Į paskiltininkės laipsnį pakeltas skautės: S. Bersenaitė, J. Kriščiūnaitė, A. Norkutė, D. Paškauskaitė, A. Tarvydaitė.

Į vyresniųjų skautėių „Vaidilučių“ draugovę pakeltas: V. Narušytė ir K. Yčaitė.

Į paskiltininkės laipsnį pakeltas prityrusios skautės: E. Yčaitė, A. Krakowskaitė, V. Benotaitė.

Į skiltininkės laipsnį pakelta prityrusi skautė R. Jonušonytė; į paskiltininkės laipsnį — vyr. skautė V. Mackevins-

kienė.

Viktorija Stončiūtė davė skautės žodį, vadovaujant s. fil. N. Simonavičienėi.

„Rambyn“ tunto DLK Mindaugo skautų draugovės vadov s. R. Kalendros į paskiltininkės laipsnį pakelti: T. Krakowski, D. Kuras, P. Kriščiūnas, A. Bražukus. DLK Gedimino prityr. sk. vadovaujanti, s. fil. A. Simonavičienė į paskiltininkės pakelti: A. Ruslys, A. Petrauskas, J. Tarvydas, L. Turczyn ir T. Kuras; sk. v. S. Simonavičius pakeltas į vyr. sl. laipsnį.

Pirmąją dalį Gilvelio kursų baigė ir kaktaraišius, žiedus LSS Brolijos Vyriausias skautininkas v.s. R. Otto įteikė padėdant I. Petrauskienei, K. Dambartaitė-Janowicz, D. Petrauskienei, J. Thorn, K. Petrauskaitei, V. Kulikauskaitėi, A. Dailydei, V. Kulikauskui, V. Lemon, S. Simonavičiui, T. Jonaičiui, D. Juknevičiui, R. Juknevičiui, S. Osmak, A. Rusinui, A. Povilaiciui, J. Didžbaliui, R. Lemon, P. Petrauskui, E. J. Birgiolui, J. Birgiolui, A. Pacevičiui, D. Šileikai, P. Sergačiui, E. Simonavičienėi, E. Namikienei.

LSB VS įsakymu nr. 7 už sąžiningai einamas pareigas tunte Vėliavos garbės žyme apdovanoti: sk. v. v.s. V. Ruslys ir sk. v. v.s. D. Sonda, o sk. v. v.s. S. Simonavičiui už visus atliktus „Ažuolo“ mokyklos reikalavimus įteiktas „Ažuolo“ ženklas. Iškilmės baigtos Lietuvos himnu ir vėliavų išnešimu. Po to visi buvo pakviesti į ratą sugiedoti „Ateina naktis“ ir pasakyti su diev iki Kaziuko mugės Anapilyje kovo 4 d.

v.s. Feliksas Mockus

STOVYKLOS 2001 METAIS

Birželio 16 - 23 d., Detroito „Baltijos“ ir „Gabijos“ tuntu stovykla Dainavos stovyklavietėje, Manchester, MI.

Birželio 27-liepos 8 d. — Ramiojo vandenyno rajono skautų ir skautėių vasaros stovykla „Rambyn“ stovyklavietėje, Big Bear, CA.

Liepos 7-18 d. — Čikagos skautų ir skautėių stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, MI.

Liepos mėn. — LSS „Ažuolo“ ir „Gintaro“ vadovų ir vadovių mokykla „Romuvos“ stovyklavietėje, Kanadoje.

Rugpjūčio 5-18 d. — Kanados rajono skautų ir skautėių stovykla „Romuvos“ stovyklavietėje.

„LITUANICOS“ BROLIAI TELEVIZIJOJE

McHenry, IL, miestas turi populiarią televizijos programą „Expreses, Thoughts and Images“; vedėja — Patricia Kenyon. Šioje programoje, kaip jos pavadinimas sako, vedami pokalbiai su apylinkių visuomenės veikėjais, pasidalinama mintimis, paliečiama kokia nors ypatingesnė, mažiau žinoma veikla su jauniu.

2000 m. spalio 17 d. Patricia Kenyon pakvietė v.s. Gedimino Deiveikį ir s. Ričardą Chiapetą dalyvauti šioje programoje ir papasakoti apie lietuvių skautus.

Brolis Deiveikis žiūrovus trumpai supažindino su LSS istorija bei šiame krašte veikiančios sąjungos sąranga. Brolis Chiapetta vaizdžiai ir plačiai papasakojo apie „Lituanicos“ tunto veiklą, pakviesdamas lietuvių kilmės žiūrovus įsijungti į lietuvių skautų eiles.

Abu šauiniai uniformuoti ir iškalbūs skautininkai darė malonų įspūdį. Atiū jiems už lietuviško skautavimo žinias amerikiečių visuomenė.

KAZIUKO MUGĖ

Clevelando skautų ir skautėių Kaziuko mugė kovo 18 d. ruošiamą Dievo Motinos parapijos patalpose.

SKAUTIŠKI RENGINIAI

Čikagoje

Kovo 17 d. — „Sietuvos“ skautininkių ir vyr. skautėių draugovės sueiga, nuo 2-5 val. p.p., PLC posėdžių kamb., Lemonte.

Balandžio 21 ir 22 d. — LSS Tarybos akivaizdinis posėdis PLC, Lemonte.

Čikagos skautų ir skautėių 42-je mugėje, š. m. kovo 4 d. vykusioje PLC, Lemonte, prie jų skautų laimėjimų stalo būriavosi laimę išmėginti norintys vilkiukai ir bebrukai. Nuotr. Indrės Tjūnelienės

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto įlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį patvirtinti, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užskant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausio redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

ARAS ŽIJOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. PETRAS KISIELIUS
INKSTŲ, POSLES, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2808

BIRUTĖ L. PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of
Family Practice
SEIMOS GYDYTOJA
320 W. 61st Ave. (219) 947-5279
Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-6226

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.
Vėlių gydytoja
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887
Priklauso Palos ir Christ ligoninėms.
Nuolaida naujai atvykusiems.

Dr. Filmas Novickis
CHIROPRACTIC PHYSICIAN
Manualinė fizioterapija, akupunktūra,
galvos skausmų (ir migrenos),
sportinių traumų specialistas.
6645W. Stanley Ave., Berwyn, IL
60402, Tel. 708-484-1111.
Valandos kasdien, savaitgaliais
sustaus. Kalbame lietuviškai.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už
prieinamą kainą. Pacientai primami
absoliučiai punktualiai. Susitarimui
kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 588-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 588-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vėliaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

LIETUVOJE IŠKILMINGAI PAMINĖTA SKAUTYBĖS ĮKŪRĖJO DIENA

Vasario 22-ąją viso pasaulio skautai mini savo organizacijos įkūrėjo lordo Baden Powell, 1857.02.22-1941.01.07 gimimo dieną. Pačių skautų ji dar vadinama Susimastymo arba įkūrėjo diena.

Kaip informavo Eltą Vilniaus arkivyskupijos jaunimo centras, jau yra susiklostiusi graži tradicija vasario 22 dieną susirinkti ir kartu apmąstyti savo organizacijos kelią, melstis už skautų įkūrėją ir visus pasaulio skautus.

Šiais metais pirmą kartą įkūrėjo dieną šventė visos Lietuvoje veikiančios skautų organizacijos. Iškilmės prasidėjo rikiuote prie Vilniaus univer-

Eltos korespondentė
Vida Gavelienė

Čikagos ir apylinkių skautininkių ir vyr. skautėių „Sietuvos“ draugovės sueigoje dalis narių. Pirmoje eil trečioji iš kairės draugininkė Irena Kirkuviene. Ateinanti draugovės sueiga bus šeštadienį, kovo 17 d., 2 val. p.p. PLC posėdžių kambaryje. Visos narės laukiamos.

PAREIŠKIMAS

Mes, Amerikos lietuvių organizacijų atstovai, susirinkę Lietuvos Respublikos ambasadoje, Vašingtone 2001 metų kovo 11 dieną, Lietuvos Nepriklausomybės vienuoliktoji sukakties proga sveikiname Lietuvą ir džiaugiamės jos pastangomis, ruošiantis tapti Šiaurės Atlanto sąjungos nare. Esame įsitikinę, kad NATO narystė yra svarbi Lietuvos nepriklausomybės išlaikymui, saugumui ir ekonominei plėtrai.

1. Sveikiname nepriklausomą demokratinę Lietuvą:

Padariusią didelę pažangą politiniame, ekonominiame ir kariniame pasirošime Šiaurės Atlanto sąjungos (NATO) narystei ir sulaukusią teigiamų pažangos įvertinimų;

Išsipareigojusią nuosekliai didinti finansines lėšas krašto gynybos stiprinimui, šiais metais sieksiančias 1,95 proc. BVP. Tai geriausias įrodymas NATO narės, kad Lietuva rimtai rūpinasi savosios valstybės saugumu ir indėliu į nedalomą vieningos Europos saugumą;

Igyvendinusią kariuomenės vado brg. gen. Jono Kronkaičio vadovybę, esmines kariuomenės reformas, pakeitusias Lietuvos kariuomenės įvairių ir pelniusių aukštų NATO vadovų pripažinimą;

Surengusią devynių Centro ir Rytų Europos valstybių konferenciją Vilniuje 2000 m. gegužės 18-19 d., padėjusią pamatus praktiniam devynių NATO kandidatų bendradarbiavimui NATO plėtros siekime;

Paskyrusią valstybinę integracijos į NATO koordinatorių bei reikiamas lėšas Lietuvos visuomenės NATO klausimui informavimui ir Lietuvos pasiekimų pristatymui užsienyje.

Per pastaruosius metus Lietuvos padarytos pažangos dėka, užtikrinant valstybės saugumą, modernizuojant gyny-

bines pajėgas, prisidedant prie NATO taikos misijų Europoje palaikymo, šiandieną NATO valstybių sostinėse Lietuva vertinama, kaip stipri ir reali kandidatė NATO narystei.

2. Pabrėžiame kad:

Lietuvai, siekiančiai tapti šiuolaikine, ekonomiškai tvirta ir klestinčia valstybe, labai svarbu toliau stiprinti valstybės gynybą ir užtikrinti jos sienų saugumą;

Narystė NATO yra geriausia ir efektyviausia priemonė Lietuvos saugumui užtikrinti; Saugi valstybė laiduoja ekonominę krašto gerovę ir užsienio investicijoms kapitalui teikia deramą apsaugą.

Todėl mes, JAV lietuvių organizacijos, savo ilgametę veiklą aktyviai prisidėjusios prie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo, suvokiame, jog darbas siekiant NATO narystės yra kovos už Lietuvos valstybingumą tarsi bei baigiamasis šios istorinės kovos už laisvę etapas. Šiandieną išsipareigojame dar kartą sutelkti jėgas ir raginti JAV-jų vyriausybę ir kitus NATO sąjungininkus 2002 metais pakviesti Lietuvą įsijungti į NATO sudėtį.

Supradsdami istorinio sprendimo reikšmę, kuri 2001-2002 metais JAV priims NATO plėtros klausimu, mes pasidame sutelkti savo jėgas, artimai bendradarbiauti, kad įvykdytume išsipareigojimą Lietuvai ir lietuvių tautai.

3. Mes pasižadame:

Padėti JAV prezidentui G. W. Bush įvykdyti rinkiminės kampanijos metu duotą pažadą plėsti NATO 2002 metais, siekiant, kad tarp pakviestųjų valstybių būtų Lietuva; Įtaigauti valdžios pareigūnus, JAV senatorius ir Atstovų rūmų narius, valstybių gubernatorių bei miestų merus, jiems paaiškinant, kad NATO besitęsianti plėtra yra efektyviausia priemonė, kuriant laisvą, vieningą ir saugią Europą;

Skatinti mūsų organizacijų

vietovių padalinius sudaryti delegacijas apsilankymui bei informavimui JAV Kongreso narių;

Informuoti lietuvių visuomenę NATO plėtros klausimo svarbumu, pabrėžiant būtinumą įvairiomis priemonėmis formuoti palankią viešąją nuomonę krašto piliečių, politikų ir žiniasklaidos darbuotojų tarpe. Tai atliktina, rašant straipsnius bei laiškus, dalyvaujant žiniasklaidos programose, interneto pokalbiuose, paskleidžiant tinklalapiuose ir spaudoje esančią informaciją; Skatinti įtakingus ir žymius JAV asmenis viešai ir palankiai pasisakyti už NATO plėtrą ir Lietuvos pakvietimą 2002 metais.

Šių išsipareigojimų įvykdymas yra mūsų tautinė atsakomybė ir pareiga. Mes pasidame kartu su mūsų seserimis ir broliais Lietuvoje viešingai dirbti, kad Lietuva būtų priimta į NATO. Tėbūna tai Lietuvos išeivijos indėlis prie Tautos pastangų užtikrinti Lietuvos saugumą ir įtvirtinti pasiaukojimu, asaromis ir krauju iškovotą laisvę. Dieve, padėk mums ištesėti!

2001 m. kovo 11 d. — vienuoliktoji Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo metai.

Saulius Kuprys
Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas

Algimantas S. Gečys
JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininkas

John R. Mankus
Lietuvos Vyčių organizacijos vardu

Rimas Česonis
Amerikos Lietuvių demokratų lygos pirmininkas

Jonas Urbonas
Amerikos Lietuvių respublikonų federacijos pirmininkas

Senato komiteto susirinkime lankėsi buvusi JAV ambasadorė Jungtinės Tautos dr. Jean Kirkpatrick, Rumunijos krašto apsaugos ministras ir daug kitų aukštųjų pareigūnų, diplomatų bei specialistų. Stebėjo Lietuvos ambasados pareigūnai bei ALTO ir JAV Lietuvių Bendruomenės atstovai. Buvo aptarti trys pagrindiniai klausimai: JAV Užsienio reikalų taryboje, dr. Jeffrey Gedmin, American Enterprise Institute mokslininkas ir Naujosios Atlanto iniciatyvos programos direktorius.

Senatorius Smith pasisakė, kad jis remia tolimesnį NATO tyrinėjimą ryšium su Lietuvos okupacija.

Antanas Rudis, tik grįžęs iš Washingtono, paskambino. Prašiau atvykti į šį vakarą įvyksiantį ALTO susirinkimą ir padaryti pranešimą. Jis taip ir padarė. Atvyko abu su žmona. Susirinkime smulkiai aptarėm jo, Rudžio, keliones į Europą tikslą ir nutarėm mokėti tik už RT lėktuvų bilietą. Tiek ir tepageidavo. Vaziuoti labai norėjo.

1953 rugpjūčio 22 d. Šeštadienis

Nuvykus redakcijon, reikėjo skubiai atlikti būtinuosius darbus. Taip, kaip tyčia, jų daug atsirado. Be to, reikėjo sutvarkyti A. Rudžio keliones reikalą — gauti bilietą ir už jį čekį iš ALTO. Ši darba greit su tvarkia. Taip pat rezervavau ALTO vykd. komitetui vietas lėktuve į New Yorką rugp. 28 d., nes vakar susirinkime nutarėm tokią kelionę daryti, kad su lietuvių veikaniais, o taip pat latviais ir estais pasitarti.

1953 rugpjūčio 25 d. Antadienis

Edv. Turauskui parašiau laišką į Madridą. Pranešiau, kad Europoj besilankęs Kerstenas, norės su juo pasikalbėti. Taip pat parašiau „Draugui“ bendradarbiauti. Pasiūliau ir sąlygas.

ALTO vykdomojo komiteto susirinkimas buvo ilgas ir savotiškai „karštas“. Gincijaus su Grigaičiu dėl asmenų paskyrimo Kersteno rezoliucijos vykdymo darbu. Galutinai klausimo neišsprendėm.

1953 rugpjūčio 26 d. Trečiadienis

David Keyser, Kersteno pavaduotojas Baltijos rezoliucijos

Lietuvos ambasadoje, Washington, DC, Vasario 16-osios šventėje. Iš kairės: Kongreso narys John Shimkus, senatorius Richard Durbin ir JAV LB Krašto valdybos pirm. Algimantas Gečys.

plėtimą. Siūlė, kad narėmis būtų pakviestos visos atitinkamai pasirošusios kandidatės, kurios pasirašė Vilniaus deklaraciją. Senatorius teigė, kad ypat svarbu įjungti į plėtimo procesą Baltijos valstybes. Jis įspėjo, kad negalima būtų jų diskriminuoti, jei jos pasiektų atitinkamą pasirošimo lygį.

Senatorius Biden išreiškė susirūpinimą, kad būsią neišsprendusiu klausimu dėl NATO plėtros JAV ir europiečių politikų tarpe. Teigė, kad dėl Rusijos spaudimo Europoje ten randasi ypat daug pasipriešinimo Baltijos valstybių įvedimui į šią sąjungą. Sakė, nepaisant to, kad viena iš Baltijos valstybių jau yra tinkamai pasirošusi narystei (neminėjo, kad tai Lietuvai), reikalui esant vis vien jas būtų sunku apginti, nes ir jų narystė NATO suteiktų Rusijai rimtą akibrokštą.

Generolas Clark aiškino, kad šiuo metu negresia ginkluotos konfrontacijos su Rusija pavoju. NATO kandidatų karinis pasirošymas nėra vienintelis ar net būtinas kriterijus jų priėmimui į NATO. Baltijos valstybių saugumas yra svarbus visai transatlantinėms valstybių bendrijai ir todėl partitina jas įtraukti į transatlantines struktūras kuo anksčiau. Rusija turėtų suprasti, kad ji nieko nelaimės, jei Baltijos klausimas būtų atidėtas. Jų įvedimas į NATO padėtų net ir Rusijai tapti stabilesnei ir integruotesnei į Europos demokratines struktūras.

Dr. Gedmin kalbėjo panašiai, patardamas, kad kitas NATO plėtimo etapas įtrauktų kuo daugiau naujų narių. Tačiau būtų svarbu, kad kiekviena kandidatė savo įnašu stiprintų šią sąjungą, o ne tik ją naudotųsi.

Išsamiausiai apie Lietuvos, Latvijos ir Estijos kandidatūras į NATO kalbėjo dr. Asmus. Pabrėžė, kad tai trys skirtingos valstybės ir kad reikia jas

jos vykdymo reikalams, atvykus į Čikagą pasikalbėti su ALTO vykd. komitetu. Pasikalbėjimą turėjome Morrison viešbutį, pietaudami Oyster House restorane. Aptarėm kai kuriuos techniškus dalykus. Atrodė, kad įsiai mūsų planui pritaria. Po pasitarimo dar grįžau į redakciją dienos darbus užbaigti. Atvyko Leonardas parvežti namo.

1953 rugpjūčio 27 d. Ketvirtadienis

Su dr. V. Šimaičiu ir Daužvardžiu diskutavau kai kuriuos teisinius klausimus ryšium su Kersteno rezoliucijos vykdymu.

1953 rugpjūčio 27 d. Ketvirtadienis

Su Vaidyla ir Grigaičiu išskridau į New Yorką. Kelionė buvo snagi ir neblogo. Hotel New Yorker, kur sustojome, pasiekėm apie 10:00 val. vak. Apsitvarkę kambariuose, vykdome į Paddy's Clam House

vakarienai, nes lėktuve gavome tikrai arbatos. Po vakarienės mudu su Grigaičiu ilgokai svarstėm ALTO reikalus.

1953 rugpjūčio 29 d. Šeštadienis (New Yorke)

Pasirūpinau drauge su Grigaičiu. Netrukus susitikom su Vaidyla ir vykdome į Baltic Freedom House, kur įvyko pasitarimas tarp ALTO valdybos narių, Laisvės komiteto ir generalinio konsolato personalo. Atidariau susirinkimą, pasakiau įžangos žodį ir pirmininkavau. Susirinkimas užgyrė ALTO planą Kersteno rezoliucijos vykdymo reikalui. Užgyrė vienbalsiai. Tuo būvome patenkinti. Vykdami į NY, laukėme opozicijos. Jos nebuvo. LLK nariai susirinkimo dalyvių pavaišino užkandžiais. Po vaišių pasitarėm Amerikos Lietuvių kongreso reikalais.

Hotel New Yorker įvyko lietuvių, latvių ir estų pasitarimas, kuris, mano manymu,

Kaip ir anuomet

Labai prasminga, kad tai įvyko š.m. kovo 11-ąją — vienuoliktoji kartą švenčiant Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šventę. Tai dar vienas įrodymas, kad lietuvių tauta, ypat užsienyje gyvenanti jos dalis, savo darbais (žodžių jau ir taip per daug prikalbėta) pasirošusi paliudyti Lietuvos himno žodžius: „Vardan tos Lietuvos, vienybė tezydi!“

Visai kaip anuomet — netrukus po Antrojo pasaulinio karo pabaigos, kai sovietai tebebuvo laikomi Amerikos sąjungininkais ir jų užgaidos Vašingtone nesunkiai rasdavo pritarėjų. Jeigu Maskva tvirtino, ir net dokumentais galėjo įrodyti (nors tie įrodymai ir buvo falsifikuoti), kad Lietuva ir kitos dvi Baltijos valstybės savo noru pasirinko įsijungti į Sovietų Sąjungą, nemaža dalis JAV valdžios žmonių ir kitų politikų buvo linkę tikėti.

Tuo atveju Kremlius būtų buvęs laikomas tik geraširdžiu „stipresniu kaimynų“, patenkinusiu „mažųjų prašymą“ (nelyginant dabar, kai Baltarusijos prez. Aleksander Lukšaška „išimelino“ į naują sąjungą su Rusija).

Tuo metu į Ameriką jau buvo pradėjusi lieti „antroji lietuvių“ imigrantų banga, tačiau jie nedaug galėjo savo kenciančiai tėvynei padėti, neturėdami JAV pilietybės. Niekas nepilietybės balso būtų neišgirdęs nei Vašingtone, nei kur kitur, išskyrus brolius ir seses lietuvius, čia jau ilgesni laiką gyvenusius, arba ir giminius. Jie nei kiek nemaziau sielosios Lietuvos reikalais — prieš tai jau nemazai pasidarbavę, kad jų tautiečiai, raudonojo siaubo ir karo veiksmų išbėkštis iš tėvynės, tam karui pasibaigus, nebūtų grąžinti į okupuotą Lietuvą, kur laukė Sibiras ar sunaikinimas. Per ankstesniųjų lietuvių imigrantų sukurtas organizacijas, ypat BALFą (ir pavieniai) labdara plaukė į pabėgėlių stovyklas Vokietijoje, o vėliau buvo iš JAV valdžios išrūpintas įstatymas, kuriuo plačiai atvertos durys emigracijai į Ameriką. Čia labai daug pasidarbavo Amerikos Lietuvių Taryba — ALTA, kuris kaip tik stoji į pirmąsias kovos pozicijas dėl Baltijos valstybių aneksijos į Sovietų Sąjungą nepripažinimo.

Kad tai nebuvo lengvas darbas, galime matyti ir iš ilgamečio ALTO pirmininko Leonardo Šimučio dironaščio ištraukų, spausdinamų šiuo metu „Draugo“ atkarpoje. Juk reikėjo nugalėti ne vien JAV Senato, Atstovų rūmų (iš dalies net prezidento) palankumą Sovietų Sąjungai, bet taip pat suderinti įvairių organizacijų, iš kurių buvo sudarytas Amerikos Lietuvių taryba, ambicijas. Tik visiems vieninčiai dirbant, pavyko surinkti pakankamai Kersteno rezoliucijos šalininkų, patraukti į savo pusę ir prezidentą Dwight D. Eisenhower.

Tai visgi buvo milžiniškas laimėjimas, juo labiau — pasiektas tuo metu, kai dar nebuvo prasidėjęs „šaltasis karas“, kai Maskva ir Vašingtonas save laikė sąjungininkais. Tačiau, nepaisant savitarpio nesklendimų ir nesutarimų (o tai juk lietuviams įprasta), nepaisant priešiškų nusistatymų ir Vašingtone, ir kituose JAV-ių politiniuose sluoksniuose, tikslas buvo pasiektas, ir dėl to kone pusšimtį metų kasmet Atstovų rūmų sesijose būdavo iš naujo pabrėžiama, kad Amerika nepripažįsta Baltijos valstybių aneksijos.

Ir štai, šiame pačiame (trečiame) „Draugo“ puslapyje spausdiname „Pareiškimą“, kuris, be abejo, tiek pat reikšmingas, kaip anuomet ALTO nutarimas visomis jėgomis jungti į kovą ir tautiečius, ir kitataučius, kad didžioji skriauda tėvynei nebūtų pamiršta. Tačiau šį kartą po pareiškimu matome ir JAV LB Krašto valdybos pirmininko parašą. Šį kartą Lietuvių Bendruomenė jau nėra tokia bejėgė — ar beteisė Amerikos akys — kaip anuomet, nes didžioji dalis jos narių yra Amerikos piliečiai, tad jų balsas tiek Vašingtone, tiek valstybių sostinėse yra girdimas. Tai labai veiksminga bendradarbiavimas ALTO ir kitoms organizacijoms, kurios tik noriai prisidės prie šios akcijos.

O prisidėti turime visi: Lietuvos ateitis, jos saugumas bus kur kas labiau užtikrintas, jeigu į tą ateitį bus žengiami po NATO globa. Vis tik Amerika turės sprendžiamąjį balsą, ar 2002 m. Lietuva bus pakviesta kandidatė į NATO. Todėl reikia susiburti į vieną stiprų, nedalomą vienetą ir siekti to tikslo. Kad ji įmanoma pasiekti, parodo ir 1953-1954 m. patirtis. Jeigu visi dirbsime kartu, galėsime pasidžiaugti laimėjimu. Tad remkime ALTO, LB ir kitų pastangas, siekime to tikslo!

buvo sėkmingas. Ir šiam susirinkimui pirmininkavau. Nutarėm sudaryti trijų tautų koordinacinę komitetą Kersteno rezoliucijos vykdymui. Į šiuos pasitarimus atvyko Kvetkus, Kalinauskas, Gegužis, Trečionas ir Matas (atstovavo Aleksij).

1953 rugpjūčio 31 d. Pirmininkas (Chicago)

Maria Rudienė paskambino. Pranešė, kad jos vyras Antanas šią savaitę drauge su Kerstenu lankėsi Reutlingene. Jau konferavo su prel. Krupavičium. Ryt ir porą oficialiai posėdžiaus su Vliuku. Iš čia vyks į Romą, o vėliau kitur. Šias žinias Rudis pranešė telefonu.

1953 rugpjūčio 1 d. Antradienis

ALTO vyk. komiteto susirinkimas 6:00 val. vak. vakarienės metu, o pasitarimas su teisininkais — 8:00 val. v.

(B.d.)

PRITARIAMA, KAD BALTIJOS VALSTYBĖS BŪTŲ PRIIMTOS Į NATO

ALGIS RIMAS

27-tą vasario JAV Senato Užsienio reikalų komitetas Washingtono svarstė bendrus NATO politikos klausimus. Ten buvo girdėta daug pritarimų Baltijos valstybių priėmimui į NATO.

Komiteto sesijai pirmininkavo senatorius Gordon Smith (Oregon), neseniai sutikęs eiti Senato Baltijos Caucis kopirmininko pareigas. Senatorius Joseph Biden (Delaware) irgi dalyvavo posėdyje ir apkla-

sinejo liudininkus. Komiteto kvietimu, liudijo generolas Wesley Clark, buvęs NATO komendantas Briuselyje; dr. Ronald Asmus, buvęs Valstybės departamento pasekretoriaus padėjėjas Europos klausimams, dabar einąs pareigas JAV Užsienio reikalų taryboje; dr. Jeffrey Gedmin, American Enterprise Institute mokslininkas ir Naujosios Atlanto iniciatyvos programos direktorius.

LEONARDO ŠIMUČIO 1953 M. DIENORAŠTIS

Ištraukos

(Ką šimutis rašė apie Atstovų rūmų nario C. Kersten ir jo komiteto tyrinėjimus JAV Kongrese)

Nr. 11

A. Rudis pranešė, kad galutinai nusprendęs vykti į Europą, žinoma, jei Altas tikrai duos jam įgaliojimą.

1953 rugpjūčio 18 d. Antadienis

Su Rudžiu ir Grigaičiu ir šiandien ilgai kalbėjome telefonu Kersteno kelionės į Europą reikalais. Dėl Rudžio vaziavimo Europon keliama kiek rimtesnių abejonių.

1953 rugpjūčio 19 d. Trečiadienis

Marijona Kižytė paskambino telefonu iš New Yorko. Pranešė, kad kurių nurodymų savo kelionei į Europą, kur ji vaziuoja drauge su kongr. Kers-

teno šeima. Patariau pirmiausia sustoti Paryžiuje pas dr. St. Bačkį, o vėliau vykti į Pfulinganą pas prel. Krupavičių ir kitus Vliuko žmones.

1953 rugpjūčio 20 d. Ketvirtadienis

Kižytė iš New Yorko ir vėl skambino, klausdama papildomų žinių. Kelionei jau pasirošus. Kerstenui sėdant į laivą (rytoj), būsianti suorganizuota spaudos konferencija.

1953 rugpjūčio 21 d. Penktadienis

Kersteno šeima ir Kižytė šiandien išplaukė iš New Yorko į Europą paieškoti medžiagos kongresinės komisijos

BUVĘS PREMĖJERAS ATSAKINĖJO Į KLAUSIMUS

Žinia, kad Lietuvos konservatorių (TS) pirmininko pavaduotojas Andrius Kubilius sutinka kandidatuoti būsimuose prezidento rinkimuose, buv. premjerą pasivijo JAV. Tai buvo tarsi pirmas signalas, kad ne už kalnų ir nauji prezidento rinkimai. Sugrįžęs namo, kandidatas į prezidentus sutiko pasidalyti viešąsias išpažintis.

— **Kaip pavyko viešnagė JAV? Su kuo teko susitikti?**

— Turėjom daug susitikimų, daugiausia, be abejo, su lietuviais, gyvenančiais Los Angeles ir Čikagoje. Pradėjome vizitą nuo Los Angeles, nuo renginių, skirtų Vasario 16-ajai. Buvo malonu sutikti Vasario 16-ąją Los Angeles, lietuvių parapijoje. Minėjimą organizavo Amerikos lietuvių tarybos bei Tėvynės sąjungos Los Angeles skyriai, taip pat ir Amerikos lietuvių bendruomenė. Tai buvo tikrai labai graži šventė su išpūdinga me-
nina programa. Tiesiog jutu, kad žmonės, kurie atėjo paminti Vasario 16-osios, Lietuvos sėkmes ir nesėkmes priima kaip savas. Ta proga skaičiau paskaitą apie Lietuvos politinę ir ekonominę padėtį, po kurios užsimezgė diskusijos, atsakineja į klausimus. Šią temą teko pratesti ir Čikagoje, lietuvių dailes muziejuje, Ateitininkų namuose Le-monte, ir Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos centro valdybos Čikagos skyriaus susirinkime ir kitur. Lietuvos rūpesčiai, jos siekliai buvo svarbiausia visos viešnagės tema.

— **Kas labiausiai išeivija domina ir jaudina?**

— Sakytiau, keli pagrindiniai dalykai — pirmiausia — šiandieninė situacija Lietuvoje. Aš pasakiau, kad ji nėra nei labai gera, nei labai bloga. Jutau kai kurių žmonių nusivylimą, kad konservatoriai pralaimėjo rinkimus. Antras dalykas, kad buvo galima pastebėti, kad gyvenantys ir tolimojoje Kalifornijoje, ir Čikagoje žmonės labai gerai žino, kas darosi Lietuvoje, nes šiandieninės elektroninės komunikacijos priemonės sudaro galimybę skaityti praktiškai visus svarbiausius Lietuvos laikraščius, stebėti televizijos žinias, naudojantis internetu, klausytis radijo. Nustebau, kai buvau klausinėjamas tokių dalykų, apie kuriuos pats nelabai žinodavau. O jie per internetą perskaito ir Kauno, ir Klaipėdos laikraščius.

— **Tai ne šiaip smalsumas — jie, matyt, gyvena Lietuvos reikalais?**

— Iš tikrųjų, jie gyvena Lietuvos reikalais, atlieka didžiulį politinį darbą, remdami Lietuvos reikalus Amerikos valdžios koridoriuose. Išeivija reiške susirūpinimą dėl NATO reikalų. Daugelis lietuvių organizacijų mato artimiausios savo veiklos pagrindinį tikslą — rūpintis, kad Lietuva būtų pakviesta tapti NATO nare. Ir visi supranta, kad svarbiausi sprendimai, matyt, bus priimami Vašingtone. Ir Amerikos lietuvių taryba, ir Amerikos lietuvių bendruomenė yra įtakingos organizacijos, kurios tikrai daug nuveikė, kad Lietuva būtų pripažinta, kaip nepriklausoma valstybė. Šiandien šios ir kitos išeivijos organizacijos siekia įtikinti Baltuosius rūmus ir JAV Kongresą, kad būtų priimti Lietuvai palankūs sprendimai. Amerikos lietuvių tarybos ir Los Angeles skyriui va-

dovauja nuostabus žmogus, Albinas Markevičius, Los Angeles lietuvių bendruomeni vadovauja taip pat labai aktyvi veikėja Angelė Nelsienė. Čikagoje mes taip pat turėjome galimybę apie šiuos reikalus kalbėti, ir pirmasis susitikimas buvo organizuotas Amerikos lietuvių tarybos pirmininko Sauliaus Kuprio. Šis susitikimas buvo surengtas pačiame Čikagos centre, viename žinomų klubų, kuriame dalyvavo ir lietuviška, ir nelietuviška auditorija, ir kurią man teko kreiptis ir anglų kalba.

— **Kokie, be NATO, buvo keliama klausimai susitikimuose?**

— Šis klausimas buvo labai aiškus ir jis visur figūruodavo — visas jėgas skirti tam, kad Lietuva būtų pakviesta tapti NATO nare. Antras klausimas — kas toje Lietuvoje darosi? Kodėl darote taip, kodėl kitaip, kodėl nedarote? Teko daug diskutuoti ir aiškinti, ir aiškintis dėl mano vadovaujamo ministrų kabineto, ir dėl šiandieninės vyriausybės veiksmų. Ir trečias klausimas, susijęs su vadinamąja trečiaja migracijos karta. Man teko ir atskirai susitikti su jų atstovais, ir jie dalyvavo bendruose susitikimuose. Jie kėlė specifinius klausimus, kurie rūpi dabartinei migracijos kartai, ypač galimybės turėti dvigubą — Lietuvos ir JAV pilietybę. Jie yra pradėję gana aktyvią lobistinę kampaniją ir Lietuvoje, kad mūsų politikai pakeistų Pilietybės įstatymą, kuris leistų Lietuvos piliečiams turėti kitą pilietybę. Manau, kad šita diskusija Lietuvoje artimiausiu metu iškilis. Naujieji emigrantai taip pat klausė, ar Lietuvos valdžia galėtų ką nors padaryti, kad žmonės nereikėtų masiškai emigruoti iš Lietuvos ir kaip mes vertiname tokią situaciją. Dar vieną klausimą mes dažnai aptarinėdavome — dešiniųjų politinių partijų šiandieninę situaciją ir jų bendradarbiavimo perspektyvą. Čikagoje net buvo vienas specialus renginys, kur susitikom su visų dešiniųjų partijų, veikiančių Čikagoje, atstovais — ir krikščionimis demokratais, ir tautininkais, ir Tėvynės sąjungos atstovais. Kalbėjome atvirai apie perspektyvą ir galimybes labiau suvienyti savo jėgas, ypač ruošiantis prezidento rinkimams.

— **Ar pastebite, kad dabar tarp išeivijos politinių jėgų daugiau vienybės, negu anksčiau?**

— Man būtų sunku lyginti, nelabai žinau, kokia anksčiau buvo situacija. Tiesa, Lietuvą pasiekdavo iš labai seniai ateinančių nesutarimų tarp įvairių išeivijos politinių organizacijų atgarsiai. Man atrodo, kad dabar tų gincų yra šiek tiek mažiau. Pradedama labiau suprasti ir šiandieninė Lietuvos situacija, ir tie pagrindiniai uždaviniai, kurių siekiama užsienio politikoje — t.y. narystė NATO, ir kad šiam tikslui pasiekti reikalinga vieninga veikla. Naudojamasi proga, aš linkėčiau dar daugiau tos vienybės, susiklausymo, galbūt mažiau tarpusavio ambicijų. Ir išeivijoje, ir Lietuvoje esantioms politinėms jėgoms, kurios Lietuvoje ateiti sieja su integracija į transatlantines organizacijas, su sparcia sveikos ekonomikos plėtra, šioms jėgoms reikalinga vienybė.

— **Ar Tėvynės sąjungos skyrius Čikagoje ir kitur —**

Būrys Tėvynės sąjungos remėjų ir ALTO narių susitikime su buv. Lietuvos premjeru Andriumi Kubiliumi. I eil. iš kairės: Viktoras Bilaišis, J.A. Brusokas, Edvardas Zabarskas, Andrius Kubilius, Albertas J. Kerelis, Tadas Bukaveckas, Liudas Šlenys; II eil.: ALTO centro valdybos pirm. Saulius Kuprys, Algirdas Stepaitis, Vytautas Mikūnas, Rimas Gurauskas.

— **pakankamai stipri jėga? Ar jūs jaučiate jo buvimą ir paramą?**

— Turiu pasidžiaugti, kad Čikagoje sutikome labai energingai dirbančių mūsų atstovų: tai ir mūsų skyriaus vadovas Čikagoje, Pasaulio lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos (PLIAS) pirmininkas Albertas Kerelis, ir Los Angeles — Albinas Markevičius. Tai labai aktyvūs ir įtakingi lietuvių bendruomenių veikėjai. Ne tik jų asmeninė, bet ir organizuota parama Tėvynės sąjungai visada buvo labai sviri ir aš džiaugiuosi, gaudamas jiems padėkoti tiesiogiai. Mes aptarėme galimybę, kokios paramos galime sulaukti ateityje. Niekam ne paslaptis, kad konservatoriai, kaip ir kitos dešinėsios partijos, niekad nesiekė ir neturi Lietuvoje tokių finansinių remėjų, priklausančių vienoms ar kitoms finansinėms grupėms, kurių ne visada švarūs pinigai bei veiklos metodai. Ir finansinės paramos klausimas mums tikrai yra labai svarbus.

— **Lankėtės ir Lietuvos Respublikos konsulate Čikagoje.**

— Kiek patyriau, konsultas dirba aktyviai ir palaiko gerus kontaktus ir su Lietuvos Bendruomene, ir su Čikagos valdžia. Tai ir ankstesniu, ir dabartinio konsulo Giedriaus Apuoko veiklos vaisius. Man teko susitikti ir su Los Angeles garbės konsulu Vytautu Čekanausku, kuris be jokio atlyginimo daug savo laiko ir jėgų skiria Lietuvos labui. Būdamas Čikagoje, Lietuvos valstybiniam konsulate, galėčiau pasidžiaugti, kad jis įsikūręs gražiai, geroje vietoje ir atlieka svarbią misiją. Čikaga yra ne tik didelis tėvynės lietuvių centras, bet taip pat ir galingas pramonės, mokslo, kultūros centras. Ekonominiai prekybiniai santykiai su atskirais Amerikos regionais mums būtų labai svarbus dalykas.

— **Suėjo treji metai, kai prezidentui išrinktas išeivijos atstovas Valdas Adamkus. Kaip išeivija vertina jo prezidentavimo metus?**

— Daug kas klausė, kaip mes vertiname Valdo Adamkaus veiklą, savo nuomonę išsakyti patys susitikimų dalyviai. Šiuo klausimu taip pat daug diskutavome, ir ne visada nuomonės dėl prezidento veiklos būdavo vienareikšmiškos. Aš sakiau, kad prezidentas Valdas Adamkus daug pasiekė ir kad 1998 m. tautos pasirinkimas tikrai geras. Sakiau, kad mes, konservatoriai, turime ir kai kurių pastabų. Mes tikėjome artimesnio bendravimo tarp mūsų partijos ir prezidento, būnant mums vyriausybeje. Prezidentas praėjusiais metais pasirinko kitokius politinius partnerius — jis su-
būrė naujosios politikos bloką

ir šis pasirinkimas mūsų partijai kainavo gana daug rinkėjų. Mes jaučiam tam tikrą...

— **„nuoskauda, kad prezidentas nusigrėžė nuo konservatorių“?**

— Tam tikra prasme, manytiau, šiuose žodžiuose yra tiesos. Tai mums gana brangiai kainavo. Mes Valdą Adamkų parėmėm per rinkimus, tačiau analogiškos paramos per Seimo rinkimus neįjautėm.

— **Jums būnant JAV, mūsų spauda paskelbė, kad sutinkate kandidatuoti į prezidentus.**

— O, jau visi mane ten sveikino kaip kandidatą. Man būnant JAV, konservatorių partija paskelbė apie tokį sprendimą. Tuo norėta pasakyti, kad mūsų partija aktyviai dalyvaus rinkimuose ir, panašiai kaip JAV, savo kandidatą atrinksim per vadinamuosius pirminius rinkimus. Tas procesas jau prasidėjo, matyt, iki gegužės mėnesio mes žinosime, kiek realių mūsų partijos kandidatų dalyvaus pirminiuose rinkimuose. Vienu iš jų, matyt, būsiu ir aš pats, taip yra nusprendusi ir partijos vadovybė. Matyt, bus ir daugiau mano kolegų. Rudenį visai partijai balsuojant, apsispręsim, kas yra mūsų partijos kandidatas. Galbūt bus organizuojamos konferencijos atskiruose rajonuose, kad kiek galima daugiau partijos narių galėtų pasakyti savo nuomonę. Iš kitos pusės, aš manau, kad panaši procedūra būtų naudinga visoms dešinėsios politinėms jėgoms, kad šitokiu būdu būtų galima susitarti ir išrinkti vieną kandidatą visai dešiniajai politinei pusei. Apie tai daug kalbėjom, jaučiau susidomėjimą, ypač kalbant su Čikagoje veikiančių politinių organizacijų atstovais.

— **Bet galbūt aptarėte ne vien politinio pobūdžio kontaktus?**

— Kadangi gyvenau pas

Amerikos inžinierių ir architektų sąjungos Čikagos skyriaus vadovą Teodorą Rudaitį, nemažai kalbėjome apie šios organizacijos veiklą. Konstruktyviame susitikime su lietuvišiais architektais ir inžinieriais patyriau, kokie tai šviesaus proto žmonės. Aš nesusiilčiau nepasakęs, kad tokio mastymo žmonių Lietuvoje labai stinga. Džiugu buvo girdėti, kad daug kas iš jų palaiko vienokių ar kitokių kontaktus su Lietuvos analogiškais bendruomenėmis, dalijasi savo patirtimi.

— **Gal išeivija galėtų atverti JAV mokymo įstaigas Lietuvos studentams?**

— Aš tam pritariu, tik nežinau, kaip tai galėtų būti organizuojama ir koks čia galėtų būti išeivijos vaidmuo. Galbūt išeivija galėtų patarti, kokiose aukštosiose mokyklose galima pasiekti vienokio ar kitokio išsilavinimo, padėti rasti paramą ir pan. būtų naudinga, kad atsirastų daugiau kontaktų tarp pokario išeivijos ir „trečiosios kartos“ arba dabartinių atvykėlių į JAV. Man teko gana daug bendrauti ir su jais, ir jutau, kad nėra kontaktų tarp dviejų skirtingų generacijų. Galbūt kol kas jiems sunku atsirasti. Bet teko susitikti su jaunuais žmonėmis, kurie ir tokiomis sąlygomis jau yra tikrai nemažai pasiekę: baigė mokslo, pradėję profesinę karjerą. Ir trečiosios kartos išeivijos patirtis Lietuvai ateityje bus labai naudinga. Ir mes neturėtume vien tik tai labai neigiamai vertinti to, kad gana daug jaunų žmonių iš Lietuvos šiandien išvažiuoja, vyksta į JAV ir kitas šalis siekti išsilavinimo, profesinės karjeros. Manau, kad daugelio dalykų, kuriuos galima gauti JAV, (išsilavinimo ar profesinės patirties), tikrai šiandien Lietuvoje negausi.

— **Dėkui už pokalbį.**

Kalbėjosi Jonas
Albertavičius

PAGALBOS ŠAUKSMAS — 6

Galima tikėti, arba netikėti. Per dešimt metų Lithuanian Mercy Lift vargsta, siūnia, mirtinai reikalingus medikamentus nuo paprasčiausio muilo iki širdžiai gydyti reikmenų ir vaistų, pernai net vienas talpintuvus buvo vertas daugiau kaip 1,400 mln. dolerių, kuris buvo paskirtas keturioms ligoninėms, kur vyksta kardiochirurgijos operacijos: Vilniaus, Kauno, Šiaulių ir Klaipėdos Jūrininkų ligoninėms. Paskirstymas įvyko, kaip buvo surašyta. Pasitikrinau, būdama Klaipėdoje. Gavo. Dar nei vienas nepasakė atū. Jie gavo, kaip gavo, iš kur gavo, nesvarbu, kad tik gavo, o kiekvienai minėtai ligoninei pas-kirta per ketvirtį milijono ver-

tės medikamentų, kateterių, visokiausių brangiausių reikmenų.

O kiek mirtinai sergantiems žmonėms esame išrūpinę sunkiausią ir brangiausią jiems neprieinamų vaistų. Turime gyvų pavyzdžių, nes iš jų gausime laiškus.

Dar neužtenka. Kodėl esu priversta pasidalinti su skaitytojais per pagalbos šauksmą straipsnį? Skambinu į Sveikatos apsaugos ministeriją, kalbėjau su šio skyriaus vedėja dr. Vaitkiene, pristaciau LML organizaciją, o ji apie mus nėra girdėjusi. Ji — gydytoja ir atsirado iš vienos mūsų šelpiamos ligoninės, o mes visai šelpiame.

Pasikalbėjome apie Žanetos

SKELBIMAI

ELEKTROS
[VEDIMAI — PATAISYMAI]
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ NAMŲ SVEIKATOS
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Of. Mgr. Aukso
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8864
(773) 581-8864

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame lietuviškus (gutters) ir dengiamo stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

31 metų vairuotojas, turintis CDL-A, ieško darbo. Skambinti tel. 708-458-0232, Robertas.

Vladas Construction, Inc.
seeks carpenter with good skills & experience. Must have own tools. Call to schedule an interview. Tel. 630-782-0666.

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFF: (773) 229-8761
MOB: (708) 425-7188
MOB: (773) 988-8286

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

MLS
Alexander J. Mockus, LTD
Realtors

„BUD“ BALYS BUDRAITIS
Broker Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinkite **BUDRAITIS**
Bus. 773-767-6655 mob. 773-259-3303
Fax 773-767-9618

Išnuomojamas mūrinis garažas dviems automobiliams
Archer Ave. ir W. 62 St.
Skambinti tel. 708-594-1184.

Parduotuvė valymui reikalingi darbuotojai. Gali kreiptis ir šeima. Darbas Massachusetts arba Tennessee valstijose. Atlyginimas \$1,500 — \$1,800. Dokumentai ir kalba nebūtini. Tel. 901-240-5544.

IEŠKAU
Danutės Arlauskienės, gimusios 1954 m. sausio 3 d.
Tel. 630-365-1066,
Ed Moore.

STASY'S CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūsų, vonių ir virtuvų rengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „deck“, „gutters“, plėšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą. S. Benetis, tel. 630-241-1912.

Reikia automobilio? Neturite kredito istorijos? Neseniai iš Lietuvos? Ne problema! Surasime tinkamą finansavimą žemiausiais procentais. Tel. 773-544-2062 arba 773-860-8810.

Employment agency „Carlisle Staffing, Ltd“ will hire without any fee persons with good English, legal documents and experience on the following positions:

• CNC Programmers
• CNC Lathe and Mill Operators
• CNC Leadman
• Forklift Operators with certificates
• Maintenance
• Warehouse
• Electronic Assembly
Very good environment and pay. Lots of overtime every day. Possibility to regulate own working hours and days. Part time for CNC Operators is available, too.
Please, call Halina or Marek for more information.
Phone: 630-920-0238.

PRITARIAMA LIETUVOS NARYSTEI NATO

Atkelta iš 3 psl.

Tokie sprendimai turėtų būti daromi iki šio rudens. Manoma, kad Senato noutaikos turės didelės įtakos, svarstant šiuos sprendimus vyriausybės remimuose.

Amerikos lietuviai turi retą progą įtakoti JAV politikos procesą per savo vietovių politikus. Organizacijų sudėtyje, koalicijose su kitų tautų asmenimis ir pavieniai reikia aiškinti, kad Lietuva nori ir yra pasiruošusi įstoti į NATO ir kad NATO plėtra būtų geriausias ir pigiausias būdas sukurti vieningą ir laisvą Europą bei išsaugoti JAV interesus.

Pranė Štutienė

VASARIO 16-OJI IR LAISVĖ

KUN. VALDAS AUŠRA

Visą praeitą savaitę galėjo pasiskaityti spaudoje įvairiausių straipsnių apie Vasario 16-ąją ir jos reikšmę Lietuvai bei lietuviams. Tie straipsniai parašyti tiek išeivijoje, tiek ir Lietuvoje. Didžioji jų dalis mums perpasakoja to meto įvykius bei perteikia jų interpretaciją. Kai pagalvoji, stebėtina, jog ši, iš vos kelių sakinių susidedanti, deklaracija sukėlė tokią reakciją, tokią tautos istorijos eigą, kad net ir po 83 metų mes, lietuviai, ne tik švenčiame Nepriklausomybės dieną, bet ir patys esame vienu ar kitu būdu šios nepriklausomybės suformuoti, vis dar formuojami bei įvairiai įtakojami. Galbūt todėl pasirinkau pažvelgti giliau į šį įvykį, ryšium su laisve. Abu šie žodžiai yra dažnai vartojami kaip vienas kitą papildantys sinonimai.

Lietuva, kaip nepriklausoma ir savarankiška valstybė, pranyko iš pasaulio žemėlapių po paskutiniojo Lenkijos-Lietuvos valstybės padalijimo 1795 metais, kada ji tapo carinės Rusijos dalimi. Kai kas gali teigti, kad jau po Liublino unijos (1569) ir pasibaigus paskutinio Algirdačio Žygimanto Augusto valdymo laikotarpiui, Lietuva nebeteko savo politinio savarankiškumo, buvo dominuojama lenkų aristokratijos. Tačiau šiuos argumentus paliksime istorikų tyrinėjimams.

Prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui ir 1915 m. Vokietijai okupavus Lietuvą, susidarė palankios aplinkybės atkurti valstybę ir atstatyti savo valstybingumą. Tam tikslui susibūria Tautinis komitetas ir imasi veiklos. Praeitais turime didele įtaka, ypač kai ji taip idealizuojama, kaip mūsų. Taigi ir pirmieji planai buvo atskirti iš Vokietijos aristokratą ir jį padaryti konstitucinės monarchijos galva — Mindaugu II. Man dabar net sunku įsivaizduoti, kas galėjo iš to išeiti.

Visi planai apsisvertė aukštesnėmis, kai Vokietija pradėjo pralaimėti karą ir lietuviai suprato, kad jiems nepakeliui su šia valstybe. Tautos inteligentija išdriso tarti savo žodį, kad tauta siekia nepriklausomybės. Lietuva neturėjo realios valdžios; neturėjo kariuomenės nepriklausomybės siekti užtikrinti ir tai valdžiai įtvirtinti, neturėjo pinigų pradėti valstybės valdymo veiksmus. Žmonės pagaliau buvo iš esmės nusispręstę ir, net praėjus metams ar daugiau po Nepriklausomybės akto paskelbimo, vis tikėjosi, kad ateis ar rusai, ar vokiečiai ir valdys kraštą (Igo Medziuko straipsnis „Vingiuoti Lietuvos keliai į nepriklausomybę“, „Draugas“ 2001.02.16).

Vartydami Lietuvos istorijos puslapius, skaitydami straipsnius apie Lietuvos valstybės įkūrimą, susiduriame su pagrindine tiesa — nepriklausomybės paskelbėjai turėjo ne tik sužadinti Lietuvos žmonių norą įtvirtinti nepriklausomybę, bet ir įvairiais būdais kovoti, kad šis siekis būtų įgyvendintas. Jie turėjo sukurti kariuomenę, kuri apgintų nuo priešių. O jų buvo daug: Raudonoji armija, bermontininkai, lenkų nacionalistai. Lietuva turėjo sukurti veiksmingą valdymo sistemą, įstatymus, parašyti konstituciją. Reikėjo kovoti diplomatinę kovą, kad didžiosios valstybės, kad buvę okupantai pripažintų besikuriančią respubliką. Tikriausiai neatsitiktinai Nepriklausomybės deklaracijos jau pat pirmajame sakinyje yra kreipiamasi į Rusiją, Vokietiją bei ki-

tų valstybių vyriausybes. Tie dvidešimt vyrų paskelbė, kad tik jie atstovauja Lietuvos žmonėms, tik jie tegali spręsti tų žmonių likimą. Jie paskelbė, kad atstato nepriklausomą, demokratiniais pagrindais sutvarkytą, Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje.

Turint omenyje, kad viskas buvo pradėta nuo nulio, Lietuvos žmonių pasiekimai buvo išpūdingi. Tenoriui pasakyti, kad tik Vasario 16-osios akto įtakoje mes tegalėjome turėti Kovo 11-ąją bei vėl atkurtą nepriklausomybę, vėl tapome laisvi.

Štai tas žodis, kuris mane domina laisvė. Ką jis reiškia? Ir ko aš iš jo noriu? Pirmiausia, kaip jis reiškia. Aš dėl visą ko pasižiūrėjau į žodyną (Webster's Third New International Dictionary). Reikia pasakyti, kad žodynas duoda be galo daug šio žodžio reikšmių ir niuansų: tai buvimas laisvu; kai nei likimas, nei būtinybė ar aplinkybės neapriboja, nevertina asmens pasirinkimo ir veiksmų; savęs realizacija ar dvasinis savęs tobulinimas, kuris nėra nesuderinamas su natūraliu valios veiksmu; laisvas apsisprendimas; išlaisvinimas ar atskyrimas nuo vergovės, įkalinimo ar suvaržymų, kurie egzistuoja neteisingai ir despotiškų jėgų ar kitų žmonių kontrolės dėka; buvimas tiesmukišku, atviru, nesukaustytu ir tiesiškai; ir t.t.

Terminą „laisvė“ galima būtų apibrėžti trimis pagrindinėmis temomis. 1. Tai subjekto/asmens galimybė veikti taip, kad patenkintų savo tendencijas, aspiracijas ir t.t. (veiksmo laisvė, kaip priešingybė apribojimui, paklusumui ir pan.). 2. Subjektas apsispręsti be būtinumo, pagal savo prigimtį (norint laisvės, laisva valia, kaip priešingybė būtinumui). 3. Mąsttančio asmens siekis save realizuoti, kai apsisprendžiama mąstant, priešpastatant pirminių motyvų jausmams ar antriniam motyvams (racionali laisvė). Visos šios laisvės temos rastų atgarsį, aptariant ryšį su Vasario 16-osios aktu, bet labiausiai trečioji.

Naujoji katalikiškoji enciklopedija (New Catholic Encyclopedia), aptardama laisvės fenomeną, remiasi reiškinio, vadinamo „laisvoji valia“. Žmogaus laisva valia yra tas pagrindas, ant kurio remiasi visoks kitoks laisvės supratimas: politinės ir intelektualinės laisvės, pilietinės ir socialinės laisvės, asmens laisvės ir Dievo malonės. Dar kitaip ji gali būti vadinama „laisvu pasirinkimu“ ar „laisvu sprendimu“. Laisva valia yra ne kas kita, o subejimas, apibūdinantis žmogaus savarankišką pasirinkimą atlikti ar neatlikti veiksmo, pasirinkti gera ar jo nepasirinkti, kai tas gėris jam pateikiamas. Tai pagrindas, kuris užtikrina žmogaus unikalumą tarpe kitų pasaulio tvartinių, o taip pat suteikia mums asmenybę — laisvos valios individą pavertia asmeniu. Laisvos valios supratimu yra pagrįsta dauguma Vakarų tradicijos ir kultūros įstatymų bei moralės normų.

Noriu atkreipti dėmesį, kad laisvė yra būdinga tik žmogui. Tik žmogus tegali būti laisvas ir tai suprasti. Antra vertus, laisvė padaro žmogų žmogumi. Laisvės dėka, mes suprantame, kas gera ir kas bloga. Laisvės dėka mes sugebame pakeisti aplinką pagal savo poreikį (kaip žinia, dažnai tą aplinką sugriaudami). Laisvės dėka mes sugebame pasirinkti tokius veiksmus, kurie labiau-

Lietuvos Respublikos ambasadoje Washington, DC. Vasario 16-osios proga. Iš kairės: LB Krašto valdybos sekretorė Teresė Gečienė, senatorius Richard Durbin, LR garbės konsule Clevelande Ingrida Bublienė, Kongreso narys John Shimkus, LB Krašto valdybos Visuomeninių reikalų pirmininkas Algis Rimas.

siai patenkina mūsų poreikius. Pagaliau laisvės dėka mes galime patenkinti ne tik materialinius ir kūniškus poreikius. Jos dėka mes suprantame, kad yra ir tie dvasiškieji, kurie gal net svarbesni, nei visi kiti.

Pagal pobūdį, žmogiškoji laisvė, kaip saviraiškos galimybė ir priešingybė priklausomumui bei kitų žmonių įtakoms, gali būti dvejopa. Visų pirma vadinamoji „negatyvioji laisvė“, kada žmogus yra laisvas nuo ko nors, pvz.: laisvas nuo materialinių gėrybių, laisvas nuo „būtinybės“ kasmet pirkti mašiną; o, mūsų atveju, laisvas gyventi savo tautinėje, nuo kitų valstybių nepriklausomoje valstybėje. Taigi ir Lietuvos Tarybos nariai paskelbė apsisprendimą būti laisvi nuo kitų to meto valstybių įtakos ir valdymo. Kad tai pasiektų, daugelis savanorių padėjo savo galvas; kad tai apgintų, daugelis Lietuvos vaikų žuvo Antrojo pasaulinio karo metais ir pokario laikotarpiu. Apie šią žmogiškosios laisvės išraiškos formą mes dažniausiai skaitome laikraščiuose, girdime valstybės veikėjų kalbose: mes turime išsilaisvinti nuo korupcijos, nuo Rusijos įtakos, kiti sako nuo Europos ar Amerikos įtakos, nuo nusi-kalstamumo, nuo šešėlinės ekonomikos įtakos, nuo kontrabandos, nuo blogų įpročių, nuo sovietinės mąstysenos, biurokratų valdžios, lietuviško noro izoliuotis, nuo praeities nepagrįsto išaukštinimo ir garbinimo, nuo Lietuvos visuomenės apėmusios nevilties, nuo niekuo nepagrįstų prietarų ir įsisenėjusių, nebeturintų pagrindo realiame gyvenime nuostatų... Tikriausiai galima būtų dar be galo ir be krašto vardinti tuos dalykus, nuo kurių mes turime išsilaisvinti ar jau išsilaisvinome. Žinome ir suvokiame, kad tai yra labai svarbu Lietuvai — juk ne be reikalo ji pirmąją savijudų skaičiumi. Tai rodo žmones apėmusią nevilį, tai rodo jų netikėjimą, kad gali būti kitaip, nei yra.

Tačiau yra ir kitas žmogiškosios laisvės pobūdis. Pobūdis, kuris dažniausiai užmiršamas ir mažai minimas. Aš turiu omenyje, kad žmogus ne tik gali būti laisvas nuo ko nors, bet ir laisvas kam nors. Žmogus ne tik gali būti laisvas nuo priespaudos ar vergijos svetimačiams, bet ir laisvas kurti laisvą visuomenę, pagrįstą atjauta bei meile artimui. Mano giliu įsitikinimu, faktas, jog mes mažai kalbame apie „pozityviąją laisvę“ rodo, kad dar mažai yra lietuvių tarpe subrendusių ir nepriklausomai mąstančių asmenybių. Per mažai mūsų tarpe yra basanavičių, smetonų, vileišių... 1918 metais užteko 20 žmonių valios, kad paskelbtas laisvės ir nepriklausomybės siekis, atrodo neįmanomomis aplinkybėmis, taptų realybe.

Šiomis dienomis suaktyvėjusios diskusijos apie pilietybės išlaikymą ir praradimą, apie dvigubą pilietybę, mano manymu, yra laisvės teigiamo krūvio panaudojimas ir išraiška. Ne atstumdami, bet priimdami žmonės ir savo ratą mes išsilaisvinsime nuo mus kankinančių baimių. Ne paneigdami, bet išklaUSDami, mes sugebėsime išgirsti ir suprasti kiek kitaip mąstančius. Ne atmetant, o inkorporuojant visus, kurie nori būti sambu-

rio, vardu Lietuva, nariais, mes praturtėsime tiek materialiai, tiek ir dvasiškai.

Nepriklausomybę paskelbėme 1918 m. vasario 16 dieną. Ją atstatėme 1990 m. kovo 11 dieną. Šiandien mes turime mąstyti ne tiek apie laisvės atgavimą — ją jau mes atgavome — bet kokiam tikslui tą laisvę panaudosime.

Pranešimas skaitytas 2001.02.18 d., Lemonto LB apylinkės ruostame Nepriklausomybės šventės paminėjime.

Su dideliu liūdesiu pranešame, kad po sunkios ir ilgos ligos, 2001 m. kovo 9 d. Botsford ligoninėje, Farmington Hills, MI, mirė mūsų mylima Mamytė, Močiutė, Sesutė, Teta ir Uošvienė

A. † A. KAZIMIERA PETRUSEVIČIENĖ

Velionė gyveno Franklin, MI. Gimė 1911 m. lapkričio 5 d., Menderiškių kaime, Ukmergės apskrityje. Į JAV atvyko 1949 m.

Nuliūdę liko: sūnus Vytautas ir marta Ramutė Petručiai, vaikaičiai Danutė ir Karigaila su žmona Undine; Lietuvoje brolis Juozas Puzinas su šeima bei daug kitų giminių Lietuvoje, JAV ir Kanadoje.

Gedulingos šv. Mišios už velionės sielą buvo atšautos kovo 12 d. Dievo Apvaizdos bažnyčioje. A.a. Kazimiera palaidota Holy Sepulchre kapinėse, šalia savo vyro savanorio kūrėjo a.a. Liudviko Petrusevičiaus.

Nuliūdusi šeima.

Laidotuvių direkt. Yolanda M. Zaparackienė.

Tel. 313-554-1275.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. † A. WALTER J. KLEMA

Minint mūsų mylimo Vyro, Tėvelio, Senelio, kurio netekome 2000 m. kovo 18 d. mirties sukaktį, šv. Mišios už velionį bus aukojamos sekmadienį, kovo 18 d., 10:30 val. ryto Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje.

Maloniai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose Mišiose ir kartu pasimelsti už velionį Walter.

Nuliūdę artimieji.

A. † A. KONSTANCIJAI PUZINIENEI

mirus, nuoširdžiausią užuojautą reiškia velionės dukroms ALDONAI, ŽIVILEI, sūnui ALGIMANTUI su šeimomis ir visiems artimiesiems

Rėda ir Juozas Ardžiai su šeima

A. † A. EMILIJAI VALANTINIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame vyrą VYTAUTĄ VALANTINĄ, brolį V. JUODKĄ ir kartu liūdimė.

Birutė, Liudas ir Rimantas

DRAUGAS, 2001 m. kovo 14 d., trečiadienis

5

A. † A.

KLEMAS ŽUKAUSKAS

Mirė 2001 m. kovo 9 d. Waukesha, WI, sulaukęs 82 metų.

Gyveno Hickory Hills, IL. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 47 m. Dirbo Argo Corn Products, Summit, IL, mašinistu.

Nuliūdę liko: sūnūs Ray ir Robert, anūakai Nicholas ir Alex.

Velionis buvo vyras a.a. Danutės Klika.

A.a. Klemas pašarvotas trečiadienį, kovo 14 d. nuo 3 v.p.p. iki 9 v.v. Palos Gaidas laidojimo namuose, 11028 S. Southwest Hwy (7700 W) Palos Hills, IL. Laidotuvės ketvirtadienį, kovo 15 d. Iš laidojimo namų 9 v.r. velionis bus atlydėtas į St. Patricia bažnyčią, kurioje 10 v.r. bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji.

Laidotuvių direkt. David Gaidas. Tel. 708-974-4410.

A. † A.

STASYS JUOZAPAVIČIUS

Mirė 2001 m. kovo 10 d.

Gyveno Čikagoje, Brighton Parko apylinkėje.

Gimė Lietuvoje, Plungės rajone. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Nuliūdę liko: dukterė Elena, žentas Wayne, sūnūs — Izidorius ir Aloyzas su šeimomis, marta Valė Dobravalskienė ir jos dukra Alvina, taip pat daug giminių Lietuvoje.

Velionis pašarvotas trečiadienį, kovo 14 d. nuo 5 v.v. iki 9 v.v. Becvar-Lack laidojimo namuose, 6541 S. Kedzie Ave., Marquette Park.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, kovo 15 d. Iš laidojimo namų 9 v.r. velionis bus atlydėtas į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 9:30 v.r. bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: dukterė, sūnūs ir kiti artimieji.

Laidotuvių direkt. Lack ir sūnūs. Tel. 708-430-5700.

Ilgai kentėjusiam, Viešpaties pašauktajam

A. † A.

PETRUI GRIGANAVIČIUI

mirus, gili užuojauta žmonai, mielai DANGUOLEI, sūnui ŠARŪNUI su žmona COLLEEN ir anūkams — Britany, MOLLY, PETER ir LUKAS, sesutei MARYTEI GRIGANAVIČIŪTEI, gyvenančiai Lietuvoje, broliui ZIGMUI GRIGANAVIČIUI ir jo šeimai, gyvenančiai Los Angeles, CA, kun. VYTAUTUI GRIGANAVIČIUI, gyvenančiam Lietuvoje, dr. ALBERTUI GRIGANAVIČIUI bei jo šeimai, gyvenančiai Šiauliuose, pusbroliams JUOZUI GRAUŽINIUI ir VYTAUTUI GRAUŽINIUI bei MARYTEI GRAUŽINYTEI, tetai LEOKADIJAI ŽVYNIENEI, gyvenančiai Floridoje, VIDAI ir DANIEL MARKS, RIMANTEI SHOOT. Liūdimė kartu su jumis.

Vaclovas ir Vanda Mažeikos

Valerija Šimkienė

Katarina Pečkaitienė

Regina Patlabienė su šeima

Teodora Plytnikienė

Genovaitė

A. † A.

Agronomui BRONIUI DŪDAI

iškeliavus Amžinybėn, karo metų bendrakeleives — žmoną AGUTĘ, seserį JANINĄ CUKURIENĘ ir visą DŪDŲ atžalyną nuoširdžiai užjauči.

Danguolė Griganavičienė

A. † A.

ADOLFUI DIRGĖLAI

mirus, skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame dukrą VIKTORIJĄ, jos vyrą VACĮ bei jų vaikus, artimus draugus, visus gimines Lietuvoje.

Čikagos Jaunimo centro taryba ir valdyba

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Solistei Gintarėi Skėrytei dainavimas yra kaip duona, kaip oras — be jo gyventi neįmanoma. Kol kas Amerikos lietuviams ši solistė nepažįstama, gal tik jos pavardė girdėta, nes dažnai paminima Lietuvos muzikos pasaulyje. Tačiau esame įsitikinę, kad po LB Kultūros tarybos ruošiamų koncertų, ne tik Čikagoje, bet ir kituose lietuvių telkiniuose, Gintarės Skėrytės pavardė ne tik minėsime su malonumu, bet ir daugiau nebepamiršime. Kartu su baritonu Vytautu Juozapaitiu ir pianiste-akompaniatore Melita Kupriene, Gintarė Skėrytė koncertuos Jaunimo centre kovo 25 d., 3 val. p.p. Bilietus iš anksto galima įsigyti „Seklyčioje“.

Gera proga ne tik dar kartą priminti, bet ir ištaisyti korektūros klaidą, kuri pasitaikė antradienio Laiškų skyriuje: žr. Julijos Gylinės „Remkime katalikišką spaudą“. Kun. Algirdas Paliokas, SJ, yra „XXI amžiaus“ laikraščio įgaliotinis Amerikoje ir per jį galima užsiprenumeruoti šį vertingą leidinį, tačiau išspausdintas klaidingas kun. Palioko adresas. Turi būti: 14911 127th Str., Lemont, IL 60439. Malonėkite į tai atkreipti dėmesį.

Sekmadienį, kovo 25 d., 10 val. r., Pasaulio lietuvių centro, Lemonte, didžiojoje salėje ruošiamas susitikimas su A.P.P.L.E. (Pedagogų talka Lietuvos Švietimui) bendrijos darbuotojais. Ta proga bus rodoma A.P.P.L.E. dešimtmečio veiklai paminėti vaizduojant. Visi maloniai kviečiami (bus nesunku suspėti ir į 3 val. p.p. Jaunimo centre vyksiantį V. Juozapaitio, G. Skėrytės ir M. Kuprienės koncertą).

Lietuvos Vyčių 112 kuopa kviečia visus atvykti į Šampano priešpiečius, kurie vyks kovo 18 d. 1 val. p.p. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, Marquette Parke. Norintys dalyvauti prašomi užsisaityti vietas skambinant Mary Banky tel. 708-499-4231. Savo dalyvavimu paremsite Lietuvos Vyčių veiklą. Taip pat kviečiame ir naujai atvykusius lietuvius dalyvauti bei įsijungti į Lietuvos Vyčių veiklą.

Misijos lietuvių kalba Šv. Antano parapijos bažnyčioje, Cicero, IL, prasideda sekmadienį, kovo 18 d. šia tvarka: Graudūs verksmai, konferencija, palaiminimas Švč. Sakramentu, Susitaikinimo sakramentas; laikas — 4-6 val. p.p. Pirmadienį, kovo 19 d., nuo 6 val. v. išpažintys, 6:30 val. v. konferencija, susitaikinimo pamaldos, Mišios; antradienį, kovo 20 d., 6 val. v. išpažintys, 6:30 v.v. Graudūs verksmai, konferencija, Mišios, misijų pabaiga. Misijoms vadovaus kun. Jaunius Kelpšas.

Lietuvių fondo steigėjo dr. Antano Razmos premijai gauti kandidatų paraiškų prašymams data baigiasi š.m. kovo 15 d. Po šios datos komisijos nariai: dr. prof. Egidijus Aleksandravičius, dr. prof. Violeta Kelertienė, dr. Darius Kuolys, dr. Remigijus Motuzas, PLB Švietimo komisijos pirm. Regina Kučienė ir „Draugo“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė atliks gautų paraiškų įvertinimą.

Pirmasis koncertas jau įvyko, o atsiliepimai apie jį — entuziastingi! Kovo 11 — Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šventėje, solistai Vytautas Juozapaitis ir Gintarė Skėrytė, akompanuojant pianistei Melitai Kuprienei, įvyko Baltimorėje. Kaip telefonu pranešama, baltimoriečiai buvo sužavėti koncertu ir jo atlikėjais. Sakoma, kad nebeatsimena, kada tokį gerą koncertą girdėję. Čikagos ir apylinkių lietuviai galės įsitikinti, ar baltimoriečiai sako tiesą, atvykę į šių trijų solistų koncertą Jaunimo centre kovo 25 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Bilietus iš anksto galima įsigyti „Seklyčioje“. Koncertą ruošia JAV LB Kultūros taryba, kuriai pirmininkauja Marija Remienė.

Lemonto apylinkės LB Soc. skyriaus trečiadienį, kovo 21 d. ruošiamon išvykon į Navy Pier vykstantį Shakespeare „King Lear“ pastatymą yra dar keli bilietai. Susidomėję prašomi kreiptis tel. 630-243-0791, arba 708-346-0756.

Čikagos ir apylinkių moksleivių ateitininkų kuopa ruošia susikaupimo vakarą. Šis susirinkimas š.m. kovo 17 d., šeštadienį, vyks Ateitininkų namuose, Lemonte, nuo 3 val. p.p. iki 7 val. vakaro. Visi moksleiviai kviečiami.

Nepaisant atostoginių nuotaikų, žymusis baladžių atlikėjas **Gytis Paškevičius** sutiko paklusti savo draugams bei gerbėjams ir apsilankyti užsienio lietuvių sostinėje Čikagoje. Susitikimas su Gytium bus šį šeštadienį, kovo 17 d., 8 v.v., Maria gimnazijos salėje, 6727 South California Ave.

„Draugo“ knygynėlyje

Ar gali būti prasmingesnė dovana Gavėnios metu — sau ir artimiesiems — kaip Šv. Raštas? Pats naujausias, išsamiausias ir kiekvienam suprantamas Šv. Rašto leidimas: „Šventasis Raštas. Senasis ir Naujasis Testamentas“ (vertimas iš hebrajų, aramejų ir graikų kalbų, daugiau kaip 2.000 puslapių, kietais viršeliais), gaunamas „Draugo“ knygynėlyje. Kaina 25 dol., su persiuntimu — 35 dol. Ne visose vietovėse turime lietuviškas parapijas, ne visur Gavėnios metu ruošiami susikauptimai, rekolekcijos, misijos, bet visur ir visada, ne tik Ga-

vėnios laiku, galime pasisemti stiprybės, susikaupti, pamąstyti, skaitydami Šv. Raštą. Pasinaudokime proga, kol dar laida neišsibaigusi, nes vargiai ji bus pakartojama.

Pagaliau! Kai prieš kiek laiko „Drauge“ buvo rašoma apie naujausią prof. Vytauto Landsbergio knygą anglų kalba „Lithuania independent again“ (University of Washington Press, Seattle, WA), gavome daug užklausimų, kur ją galima įsigyti. Dabar jau galime pasidžiaugti, kad knyga atkeliavo į „Draugo“ knygynėlį. Tai labai įdomi, gerai paruošta (puikus vertimas į anglų kalbą), gražiai išleista (388 psl., kietais viršeliais su spalvingu, trispalve papuoštu aplanku) Lietuvos istorijos dalelė, kurią privalome žinoti ir mes, ir mūsų vaikai, ir kita-taučiai. Kadangi knyga anglų kalba, labai tinka padovanoti ir lietuviškai nekalbantiems. Kaina 35 dol., persiuntimo mokestis — 3.95 dol.

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Moterų gildija ir šiemet ruošia pavasarinę „Nature and Nurture Tour“ išvyką penktadienį, kovo 23 d. Autobusas nuo muziejaus, 6500 So. Pulasky Rd., Čikagoje, išvyks 9 val. r. ir grįš 4 val. p.p. Informacijai ir registracijai kreipkitės į Irene Norbut, tel. 708-974-2946.

Skelbimai

• **Antano Jonušo dėka** per Lietuvos radiją ir televiziją buvo paminėta a.a. Emilijos Valantinienės netektis. Buvo paskelbta tokia žinutė: „...Lietuva neteko nuoširdžios savo bičiulės išėivijoje „Draugo“ bendradarbės Emilijos Juodkaitės-Valantinienės, gimusios Raseiniuose, ilgamečio šio miesto burmistro Adolfo Juodkos šeimoje. Studijavusi lituanistiką Kauno Vytauto Didžiojo universitete, Emilija su tėvais 1944 m. emigravo į Vakarų. Ji buvo aktyvi lietuvių bendruomenės veikėja, rėmė atgimstančios Lietuvos spaudą, padėjo studentams, jaunimui. Emilija ilgai ir atkakliai nepasidavė sunkiai ligai, neprarado gyvenimo džiaugsmo, optimizmo...“

**ADVOKATAS
GINTARAS P. ČEPĖNAS**
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

**ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas**
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL.

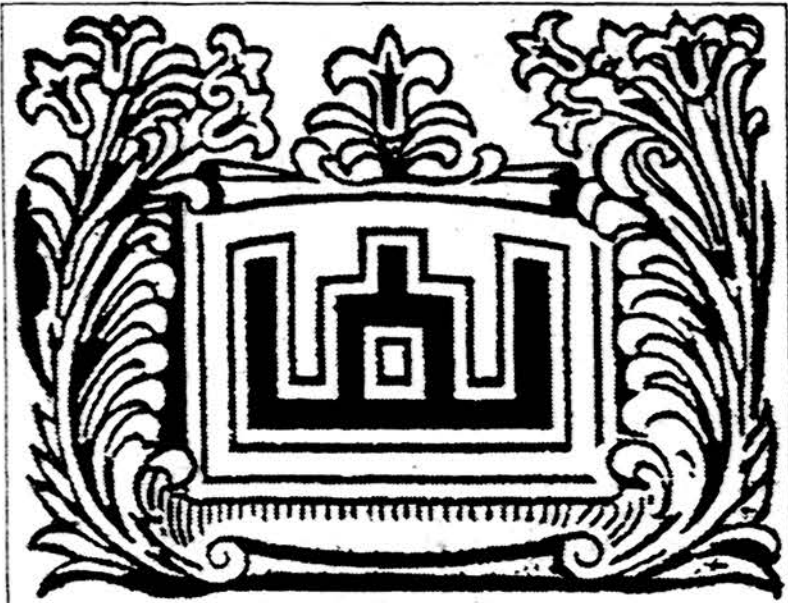
**Advokatas
Jonas Gibaitis**
Civilinės ir
kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-6743
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

VIENUOLIKA METŲ

Greitai prabėgo, kaip upės tekė, atnešusi mūsų tautai laisvės ir valstybingumo spindulį. Po penkiasdešimt metų vergijos ir smurto, staiga pasigirsta balsai: Lietuva! Lietuva! Spindi visų tautiečių akyse džiaugsmo ašaros ir šūkis: „Mes laisvi ir nepriklausomi!“

Ar po vienuolikos metų tokios pat nuotaikos žmonių širdyse? Į šį klausimą atsakydami nukreipia dėmesį į dabartį, tik be džiaugsmo ašarų... Tiesa, šią šventę mini iškilmingai, bet be didelio entuziazmo. Vilties prošvaistės spindi, laukia tauta naujo stebuklo. Laukia pasirodant Šv. Kazimiero padangėje ant balto žirgo, laukia dangaus palaimos. Neužtenka laukti, reikia prašyti, reikia pakelti akis aukštyn su malda lūpose, reikia pakartoti pirmųjų laisvės dienų prisiminimus. Aukščiausias laukia sąžiningumo, teisingumo, blaiavimo ir moralizavimo. Kai šios dorybės pradės klestėti žmonių širdyse, tada ir Dievas išties savo laiminančią ranką.

Dabar Gavėnią, susikaupimo ir ryžto laiką. Reikia pažvelgti į sąžinę ir susumuoti jo apyskaitą. Apgailėstauti, kas buvo negera ir atsinaujinus laukti savo ir tautos prisikėlimo. Tegul tautos atsinaujinimas sutampa su Kristaus Prisikėlimo švente! Tegyvuoją laisva ir nepriklausoma Lietuva!

Redaktorius

MINTYS GAVĖNIAI

Genialus lietuvių kūrėjas Mikalojus Čiurlionis kartą rašė:

— O, Viešpatie, nušviesk, maldauju, mano kelią, nes nežinau jo. Išėjau priekin mūsų procesijos ir jaučiu, kad ir kiti paskui mane eis, bet tégul eina, kad tik ne šunkeliais.

Daugelis iš mūsų, eidami gyvenimo vieškeliais, galime patekti tos didžiosios žmonių procesijos priekakin: ar kas yra šeimos galva, ar kas organizacijoje vadovaujantis asmuo, ar šiaip įtakingesnis žmogus savo aplinkoje. Pagaliau — kiekvieno turima šio tokios įtakos į kitus, ir svarbu, kad ji nieko nevėstų į šunkelius, o priešingai — kad mūsų gyvenimas būtų pavyzdingas ir kūrybingas, kad mes visada budėtume, žiūrėdami, ką galime padaryti gero kitiems.

Prieš akis turime daug gražių pavyzdžių. Sakysime, Vincas Kudirka didįjį savo raštų palikimą sukūrė gulėdamas ligos patale, džiuvos kankinamas. Jonas Biliūnas viename

laiške rašė:

— Matydamas, kad galiu netikėtai greit atsidurti amžinybėje, griebiausi plunksnos. Gėda anksti mirti nieko nepadarius.

Prel. dr. J. Prunskis

LAISVĖS ŽIEDAS

Nors kovas dar, nors dar vėsu

Ir ant laukų nėra rasų,
Pražydai, Laisve, žiedeliu,
Širdy — melsvuoju lineliu.

— Širdie, ar ją saugiai slepi?
Melsva gelė labai lepi.
Ar nenuskins pikta ranka?
Ar nesužeis šalta kulka?
Ar Laisvės žiedas nenuvys,
Kai išsigas mano širdis?

— Nevys, žydės — lyg iš daugų

Prašneko žuvę man balsu,
Ištirpę žemės smiltys
Ir artimųjų mintys...
Pražydę lino žiedeliu,
Kurį dabar širdy nešu...

Tėvynės Laisve, nenuvysk,
Vaikų širdelėse pražysk!
Gražina Ragalevičienė

PĖDOS MIRTIES ZONOJE

Elena Juciūtė buvo partizanė, todėl ją ištremė į Sibirą. Po septynerių metų ligų, kančių, ją išleido grįžti į Lietuvą. Jai buvo labai sunku rasti butą ir darbą. Jos sesuo iš Bostono atsikvietė ją į Ameriką. Žmonės, kurie buvo ištremti, neprarado vilties ir tikėjimo, kad vieną dieną galės grįžti į Lietuvą. Ne visi grįžo, nes daug jų mirė.

Rūta Bagdonavičiūtė

Rusų tikslas buvo tremti lietuvius iš Lietuvos (kai jie okupavo Lietuvą), kad jie nesipriešintų okupantams. Jūs išvežė su stipria apsauga, kad nepabėgtų. „Pėdos mirties zonoje“ yra įspūdinga knyga, nes irodo, kaip vargingai partizanai kovojo už laisvę. Jie visą laiką galvojo, kas atsitiks su jais, jų šeimomis, tėvyne...

Laura Šeštokaite,
Abi Philadelphiajos Vinco Krėvės lit. m-los mokinės („Vaikų aidai“)

MANO KALNELIS

Aš laukiu žiemos, nes man patinka sniegas. Man patinka rogutėmis lenktyniauti su kitais vaikais. Prie mūsų namų yra kalnelis, kai jį sniegas apdengia, į jį sunku įkopti. Kai mums pasidaro šalta, mamulė mums padaro kakavos. Almantas ir aš labai juokiamės, kai leidžiamės į pakalnę.

Viltis Meilutė,
Baltimorės Karaliaus Mindaugo lit. m-los mokinė („Mūsų metai“)

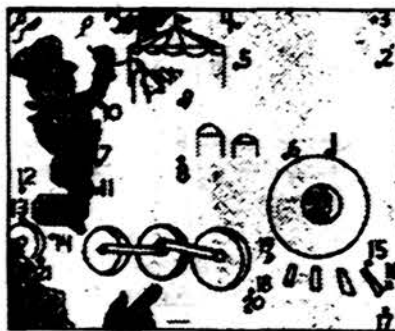
JEI AŠ BŪČIAU OBUOLYS

Kartą buvo vienas sodininkas, kuris pasodino obuolio sėklą. Jis labai rūpestingai prižiūrėjo medelį. Po metų išaugo didelė obelis su daugybe obuolių. Vienas iš tų obuolių buvau aš, Dovilė. Visi kiti obuoliai buvo: mano mama, tėtis, broliai, seserys ir draugės. Mano broliai labai išdykauja, o seserys pešasi dėl lėlių. Kartą vienas iš brolių kažką išgirdo einant. Tai buvo sodininkas. Jis mus visus nuskynė ir nešėsi sudėjęs į krepšį. Mano mama sako, „turbūt mus suvalgys“. O tėtis sako, kad „turbūt mūsų noras išsipildys“. Mūsų šeima norėjo, kad mus suvalgytų, nes mes labai norėjome pasiziūrėti, kaip atrodo obuolių dangus. Taip ir atsitiko. Obuolių dangus buvo labai gražus. Tėtis buvo teisingas, aš tai pasakiau savo mažajai sesei.

Dovilė Karaliūtė,
Čikagos lit. m-los 4 sk. mokinė.

GALVOSŪKIS NR. 96 (Piešinėlis)

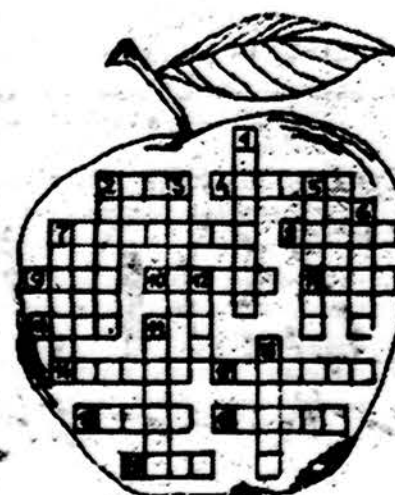
Sujunkite taškus ir užbaikite piešinėlį. (5 t.)

GALVOSŪKIS NR. 97 (Kryžiažodis)

Pagal duotus uždavinius, užpildykite tuščius langelius: Žemyn: 1. Uogakrūmis. 2. Didžiausias pasaulyje paukštis. 3. Vasarėlė savo kraiteje... mums daug gėrybių. 5. Per Lietuvos radiją skaitančio vaikams pasakas dėdės vardas. 6. Ką nors saugantis žmogus. 7. Šiaurės Žemaitijos miestas. 12. Mergaitės vardas. 14. Pietų kraštų rūgštus vaisius. 15. Romėnų aušros deivė.

Skersai: 2. Pavasario gėrimas (saldus). 4. Daržovių uoga. 7. Vaiskrūmis. 8. Retas berniuko vardas. 9. Neimk vadžių į rankas, jei nežinai kuriuo keliu... 10. Ištrauksi... kitam, tau kitas ištrauks dar daugiau. 11... ateina neprašoma. 13. Berniuko vardas panašus į mergaitės vardą. 16. Viso... nesuvaikysi. 17. Populiarus vaisius. 18. Gyvatės pavadinimas kitu vardu. 19. Lailio kitas pavadinimas. 20. Pasakose dažnai minimas žvėrelis. (5 t.) Sudarė 4 kl. mokinė Edita Šlėgerytė iš Raubonių, Pasvalio rajono.

GALVOSŪKIS NR. 98.

Kodėl mums reikia mokytis tikėjimo tiesų? (5 t.)

GALVOSŪKIS NR. 99

Parašykite po sakinį žemiau duotais žodžiais, kurie vienas nuo kito skiriasi tik kirtiu: muši - muši, namo - namo, pamato - pamato, paskui - paskui, lūšna - lūšnos. (5 t.)

GALVOSŪKIO NR. 80 ATSAKYMAI

A. Šv. Rašto knygų paskutinis žodis yra „amen“. (Apr. 22:21). B. Kaskas yra operos solistės Onos Kutkauskaitės pavardė, gim. 1909 m. (E.L. 3-62, Boston, 1973; L. E. 11-133, Boston, 1957). C. Komp. A. C. Adam sukūrė daugiau negu 60 operų (E. Brit. 1-118, Chicago, 1968). D. Sen. Testamente žodis „amen“ pirmą kartą pavartotas Mozės ketvirtos knygoje (Sk. 5:22). Penktoje knygoje (Ist. 27:15-26). Nauj. Testamente — Mato 6:13 (P. Birnbaum, Enc. of Jewish Concepts, p. 46, N.Y., 1979). E. Kiniečiai išrado akinius prieš 2400 metų. Europoje prieš 700 m. italas Salvino d'Armati (m. 1317 metais) buvo pirmasis pradėjęs gaminti akinius. (Illustrated World Enc. 1-718, N.Y., 1966).

GALVOSŪKIS NR. 100

A. Kas sukūrė žuvusiems kariamais iš akmenų sukrūtą paminklą Kaune? B. Kuriant žuvusiems už Lietuvos laisvę iš akmenų sukrūtą paminklą Kaunui, kas skulptoriui pozavo suklupusią lietuvaitę? C. Kiek ilgai vokiečiai valdė Klaipėdos kraštą? D. Parašykite lietuvišką žodį, kuris turi tris raides „š“? E. Kaip reikia kirtiuti žodį „kotletas“? Už visus teisingus atsakymus skiriama 10 t., o už trumpus atsakymus — 5 t. Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis.

GALVOSŪKIO NR. 76 ATSAKYMAS

Rebuse parašyta: „Ką padarei savo artimui, tai Jėzui padarei“.

GALVOSŪKIO NR. 77 ATSAKYMAS

Panašūs yra B ir D.

GALVOSŪKIO NR. 79 ATSAKYMAI

Šiame straipsnelyje yra 8 minkšt. ženklai.

GALVOSŪKIO NR. 78

Trys išminčiai sapne angelo buvo įspėti, kad negrįžtų atgal pas Erodą, o pasirinktų kitą kelią namo grįžimui. Kaip žinote Erodas bijojo, kad gimęs Mesijas neužimtų jo sosto, todėl jis liepė visus jo krašto berniukus, Jėzaus gimimo amžiaus, išstudyti. Išminčiai, matomai, Betliejuje miegojo, kad sapne gavo pranešimą. Be to, jis buvo labai apsiskaitęs, kad žinojo tos apylinkės kelius.

— Tėte, padėk man išspręsti uždavinį.
— Pergalvok pats.
— Aš galvoju.
— Ir ką sugalvojai?
— Paprašyti tavęs!